PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XIII ЛЮТИЙ, 1972 ЧИСЛО 2

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XIII ЛЮТИЙ, 1972 Ч. 2

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 2 FEBRUARY, 1972 VOL. XIII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$5.00
Передплата до інших країн	5.00
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$5.00
Subscription in other countries	5.00
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

Кольорові фота не придатні для ілюстрації, вони виходять темні і невиразні. Для виробу клішів просимо слати звичайні фотографії, плівок (негативів) також не приймаємо для виробу кліше.

Редакція застерігає собі право скорочувати і виправляти надіслані матеріяли. Дописи, які поміщуються також в інших часописах редакція не приймає — уникаємо повторювання.

НА ОБКЛАДИНЦІ: Поліська леґенда — Амбіцький Ю. І. і Амбіцький М. І.

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Т. Коломиець — Цвіт ломикаменю	1
Незабутній ювілейний рік	1
Г. Янішевська — „Погибель або перемога"	2
О. Опанасюк — Віла — посестра мавки	4
Т. Мельничук — Монологи Лесі Українки	5
Леся Українка — Лист у далечінь	6
Наталія Кібець — Іван Миколович Вагилевич	7
Т. Броварський — Лицем до книжки	9
І. Боднарчук — Обстежування шкіл РУШ	11
Н. К. — Вистава рушників...	12
М. Мадюк — Музейна Фундація Союзу Українок	12
Вісти з центральної управи Союзу Українок	14
L. Ukrainka — A Tragedy	15
Ukrainian Honor Their Poetes	15
Donna Sawicky — Miss Canada 1972	16
Наукова Конференція у 50-ліття УВУ	18
С. Мхардзелі — У Сурамі	18
К. Б. — Приємні зустрічі	19
Відділ для дітей	20
О. К. — Життя — це рух	22
П. Семенюк і А. Тріщук — Звіт пров. з'їзду	23
О. Гавриш — Спостереження і рекомендації	24
О. Гавриш — Катря Шолтер	25
Громадська і родинна хроніка	26
Річні звіти відділів	31
Домашнє господарство	32
Філія Музею — Українська вишивка	32
При праці для „Променя"	33

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ВИБРАНІ ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — Видання КУК англомовне	$7.50
УКРАЇНЦІ В КАНАДІ — О. Войценко (англомовне)	$7.50
50-річчя ЗДОБУТТЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ — Др. Г. Янішевська	$0.75
МИСТЕЦЬКА КНИЖКА (укр. народні вишивки і взори)	$4.00
МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ УКР. ВИШИВОК — С. Стечишин	$1.75
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — Митрополит Іларіон	$0.50
Я ВЕРНУСЯ — О. Крамар	$0.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — Р. Ґаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКР. МОВИ — Митрополит Іларіон	$0.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТИ Л. УКРАЇНКИ — Н. Когуська	$0.50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — М. Пастернакова	$3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$2.50
— в м'якій оправі	$1.50
ПРОГРАМА НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ	$1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО КНИЖКИ	$1.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA

№ 2—10168 - 100 St.

Edmonton 15, Alta.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XIII ЛЮТИЙ, 1972 Ч. 2

НЕЗАБУТНІЙ ЮВІЛЕЙНИЙ РІК...

Ставай, вартовий, без вагання на чати!
Хоч люди замлілі в рідній стороні
На голос твій будуть мовчати,
Та слава про них загримить до зірок,
Що є з їх народу пророк.

Леся Українка.

Відходить до сторінок історії проголошений Рік Сторіччя Лесі Українки. Скільки світлих подій, чудових моментів відчували і переживали ми в цім Ювілейнім Році поетки. І якось неначе жаль, що він вже минає, якось важко з ним прощатись. Він же був світлим і для нас, тих, що далеко від рідної землі — України, розкидані долею по широкому світі — був цей рік для нас великим національним святом, піднесенням і сповнений мистецькою красою слова, думки і пісні.

Впродовж цілого 1971 року ми відчували скрізь тут Лесю Українку, як нашого національного провідника, як вартового державницьких ідей нашого народу. Заслуханні в її пісню, ми підіймали гордо наше чоло, а зів'ялі руки заставляли ми до праці. Вона говорила нам про нарід, що в неволі, за якого свободу треба боротись, працювати для нього та служити його високим вселюдським ідеалам. Вона кидала докори байдужим і сплячим. Вона пригадувала нам і про тих, що страждають за свій нарід — колись чи тепер. А за свободу народу нашого страждають сьогодні сини і дочки України не менше, як і тоді за життя поетки. Вона попередила ворогів, що її думка, її бажання, її правда будуть жити, бо в них є вічнотривалі вартости.

„Як я умру — на світі запалає
Покинутий огонь моїх пісень..."

І він, оцей огонь гріє сьогодні тих, що на засланнях за ґратами, або в таборах Мордовії, бо вони — це послідовники Лесі Українки. І Україна вшановувала поетку — вшановувала її по своєму; по своєму наголошувала її виписані скрижалі, видала ряд нових видань з її творів, образотворче мистецтво дало ряд образів, поставило кілька її драм, але заплянувавши побудову пам'ятника в роковини її сторіччя так і не здійснила того...

Вражало нас дуже болюче оті недоречні наголошування Лесі Українки в Україні, як революціонера-марксиста, з точки погляду сучасного комунізму в Україні. І коли б Леся Українка жила сьогодні, вона б так само засудила політику чужого панування в Україні, як засуджувала його в часах царського режиму.

Ми святкували роковини Сторіччя Лесі Українки як української патріотки, як ідеолога державницьких ідей України самостійної, від нікого незалежної, свобідної, яка мала б засідати в колі вільних народів світу. Такою ми бачили і відчували поетку на наших імпрезах присвячених її Ювілейному Рокові, на академіях, концертах, сходинах, драматичних виставах. Ми ще відчуваємо гомін деклямованих, нею написаних поезій, художнього читання її творів, блискучих промов і доповідів про її життєвий і творчий шлях.

Скільки ж, в часі тих святкувань, зворушилось молодих сердець духовими і фізичними стражданнями поетки? Скільки спалахнуло нових думок, ідей, щоб як і вона — любити Україну і вийти на дорогу громадської праці?

І так „покинутий огонь пісень „Лесі Українки грів нас сильніше впродовж святкового Ювілейного Року. Хай же гріє він і надалі своїм світлим величнім теплом та святими ідеалами служби нашому народові.

Тамара Коломиець

Цвіт ломикаменю дробить каміння,
А в мене ж не камінь — серце жіноче.
Проростає крізь нього живе коріння —
Слово твоє пророче.

Цвіт ломикаменню дробить скелі.
А я ж не скеля — я тільки жінка,
Вибухає у тиші моєї оселі
Кожна твоя сторінка.

Вибухає гарячим і гордим цвітом
Пророчить тривожне щастя...
Іду до вогню твого неофітом,
Як ідуть до причастя.

Ганна Янішевська

„ПОГИБЕЛЬ або ПЕРЕМОГА"

Ці слова нашої славетної поетеси ЛЕСІ УКРАЇНКИ у століття з дня народження її взяла Східна Екзекутива Союзу Українок Канади за клич цьогорічного З'їзду. Цей вибір клича не міг бути ліпший: він дійсно є на часі і відповідає сучасному станові української етнічної групи в Канаді, як і там на нашій, не своїй землі. Чим гучніше дзвенять наші дзвони тривоги, тим більший буде відгомін.

34-ий крайовий З'їзд Союзу Українок Канади, що відбувся цього року у Саскатуні від 1-го до 4-го липня теж взяв за своє гасло слова Лесі Українки: „Погибель або перемога цих дві дороги перед нами"... З'їзд включив це гасло у свою 3-ю резолюцію і бачить нашу перемогу у цей час у задержанні української мови. Ця згідність думок нашого проводу ще раз підкреслює важливість завдань, що стоять перед нами.

Гляньмо спочатку на умови нашого життя в Канаді: Матеріяльні достатки, необмежені можливості до освіти і поступу зводять нас часом на манівці: роблять нас часто лінивими і байдужими до свого рідного оточення. Ми одідичили від наших батьків великий духовний скарб: нашу православну віру. Християнська релігія кличе нас до дії, до чину. Це так гарно відбивається у основних вимогах християнської релігії: „Люби ближнього, як самого себе" та „Віра без діл мертва є". Не забуваймо теж і притчу про талани: „Кому більше дано, з того і більше вимагається".

У цій вільній до розвитку і поступу країні ми повинні ставити до себе більші вимоги: від нас залежить чи ми, як українці і громадяне Канади затримаємо надалі нашу ідентичність і передамо наші духовні скарби нашим дітям і внукам. Можливості до затримання української ідентичности є тут великі: поперше дуже важливим є вплив родинного оточення, віра наших батьків і розговірна українська мова у родині; подруге перед нашими дітьми і внуками стоять широко відчинені двері до недільних, українських шкіл, до курсів українознавства та катедер української мови на університетах Канади і З'єднаних Стейтів Америки. Дуже важливим здобутком в житті українців Канади є уведення української мови до середніх шкіл у певних провінціях Канади. Тут в Онтаріо ці домагання українців вже теж на початках здійснення. І знову таки залежить від нас чи ми оцінимо ці можливості і чи наші діти й внуки заповнять лавки у клясах, де вивчатимуть українську мову усі громадяне Канади. Та на вивченні української мови ми не мусімо зупинитися. Знання української мови це передумова до збереження й розвитку української культури, українського друкованого слова в Канаді. Кожний по своїй змозі має плекати і розвивати далі наші дорогі скарби-здобутки української культури. Третім дуже важливим чинником для збереження української ідентичности серед нашої молоді є українські молодечі організації. Тут серед свого оточення молодь працює далі над собою, виробляє остаточно свій світогляд, щоби у пізнішому житті, вже як доросла людина, могла зайняти відповідне становище, як серед української етнічної групи, так і в загальному канадійському житті.

Почуття відповідальности за наше майбутнє, це риса дозрілого віку. Молодість живе сучасністю. Молодь хоче створити свій світогляд на основі власного досвіду. За цей власний досвід молодь часто платить велику данину: знищене здоров'я, зруйноване особисте щастя, розбиті ідеали і стремління до удосконалення себе і свого оточення. Ідеали особисті і національні старшого покоління часто бліднють перед уявою молоді. Молодь хоче найти щось своє, нове, питоме сучасним вимогам життя. Це все зрозуміле. Але це нове мусить вийти з рідного грунту, мусить мати глибокі коріння у нашому минулому, щоби витримати у боротьбі у сучасному житті.

Щаслива та нація, чи період життя в нації, коли на поверхню суспільного життя випливають такі одиниці, що стоять на певній основі, стремлять до поліпшення майбутнього і горять за свої ідеали, як та „Одержима" у творчості Лесі Українки. Наше минуле багате на такі постаті, що горіли любов'ю до своєї країни, як постаті великих князів, св. великої княгині Ольги, у минулім столітті світла постать пророкагенія Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, а в новітній історії України героїчна постать Симона Петлюри.

Проблески такого горіння помічаємо з радістю і серед нашого молодшого покоління в Канаді. Згадаймо тут про дуже успішний день української молоді, що відбувся 12-го вересня ц. р. на оселі „Київ". Господарем цьогорічного дня молоді був Союз Української Молоді Ка-

нади. Під умілим проводом сумківця Романа Николишина, який говорив гарною українською мовою, наша молодь показала, що наше майбутнє тут у Канаді не таке захмарене, як дехто собі уявляє.

Наше студенство і молоді науковці теж беруться до праці. Згадаймо наприклад Конференцію для збереження і розвитку української культури в Канаді, що на заклик відділів Комітету Українців Канади в Оттаві, Монтреалі та Торонто відбулася 18-го і 19-го вересня цього року в Оттаві, в будові публічної бібліотеки і була пов'язана з виставкою експонатів українських культурних здобутків в Канаді. Молоді науковці, як проф. І. В. Даревич виступали як речники українців в Канаді, домагаючись прав для розвитку культури української етнічної групи, як також і інших етнічних груп у Канаді.

1971-ий рік присвячений вшануванні Лесі Українки у століття її народження теж посилив наші національні почуття. Величаві концерти відбувалися цього року у всіх більших осередках української спільноти. З 3-го жовтня ц. р. відбувся теж у Торонті, Массей Гол ювілейний концерт на пошану Лесі Уїраїнки з добірною програмою. Треба подивляти з яким глибоким чуттям і розумінням творчого духа Лесі Українки троє молодих дівчат виконали інсценізацію драми Лесі Українки „Грішниця".

До культурних здобутків українців у діяспорі треба теж зарахувати відкриття пам'ятників Тарасові Шевченкові у ріжних державах вільного світу. Найперше відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вінніпезі, а потім у Вашінґтоні стягнули тисячі українців зблизька і здалека. І знову з радістю треба зазначити масову участь молоді. Найновішим досягненням наших братів у Европі було урочисте відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Тулюзі, у Франції 5-го вересня ц. р. Наступною радісною подією було відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові 5-го грудня ц. р. у Буенос Айресс, в Арґентині.

А якже там в Україні, на „нашій не своїй землі" під гнетом московського чобота? Українська інтеліґенція, молоді науковці під загрозою арешту і висилки на Сибір виступають відважно проти русифікації та грубого топтання природних прав українців бути господарями на своїй рідній землі. Досить згадати такі імена, як Іван Дзюба чи Валентин Мороз. Люди в Україні шукають віри. Сучасній Україні потрібні Апостоли, як каже Валентин Мороз у своїм епохальнім есеї „Серед снігів". Валентин Мороз є представником цих „одержимих", які у своїх діях не послуговуються реальністю сьогоднішнього дня, а перейняті вірою у світле завтра будять приспану українську душу, „будуть сіять квітки на морозі". Перед їхньою відвагою схиляємо голови.

Ці приклади мужности і сили духа в сучасній поневоленій Україні, як також світлі постаті нашого багатого минулого: князівська доба, козацька Україна за часів Богдана Хмельницького, відродження української державности у нашому недавньому минулому у формі Української Народньої Республіки — це ті національні святощі, які має мати наша молодь, як приклад, перед очима. Це ті святощі, які дають нам наснагу вийти на дорогу „ПЕРЕМОГИ" і посилюють нашу віру у відбудову нашої державности у золотоверхому Києві.

9-го жовтня 1971 р. прем'єр Канадійського уряду, достойний П'єр Трудо був гостем на 10-му Конґресі Українців Канади. У своїй промові прем'єр заявив, що визнання двох мов, англійської і французької, як двох офіційних мов не виключає існування інших етнічних мов та культур в Канаді, в тім числі і української. Ці етнічні мови і культури творять багатокультурність Канади і заслуговують на підтримку Канадійського уряду.

Прем'єр мав теж довшу конференцію із студентами, які оголосили чотирьохденну голодівку. Прем'єр зажадав від студентів ближчі вияснення їх домагань на письмі і обіцяв звернутися до Косиґіна під час його відвідин в Оттаві у справі ув'язнення українських науковців, зокрема у справі Валентина Мороза на основі гуманних, а не політичних прав людини.

„НАТАЛКА", ЩО ПРИЧАРУВАЛА СВІТ

Вже друге століття з світової театральної сцени не сходить вистава „Наталка Полтавка". Карпенко-Карий назвав цей твір Котляревського „праматір'ю українського театру".

Реалізм і народність твору, національна краса, співучість мови, соковитий гумор і м'який ліризм полонили серця майстрів сцени. Блискуче виступали в спектаклі корифеї українського театру М. Щепкін, М. Садовський, П. Саксаганський. Чарівливо пролунав в опері Лисенка „Наталка Полтавка" рідкісний голос Оксани Петрусенко.

Нині в Чехословаччині і Канаді, Австралії і Америці, скрізь, де тільки є українська акторська група, з величезним успіхом іде „Наталка Полтавка".

Театрознавець **К. Пітоєва.**

Олексій Опанасюк

ВІЛА – ПОСЕСТРА МАВКИ . . .

...Леся Українка зрісши серед розкішної волинської природи, скрізь, куди б не закидала її мандрівна доля, мов до людей, горнулася до лісу; прагла й на чужині відшукати те, що нагадувало б їй батьківщину. Таким закутком у Болгарії стала для неї Владая. В цьому гірському селі вона знаходила порятунок від спечної задухи міста, лишаючись наодинці з думами, природою, з тим жалем, який мусила пережити сама.

Перший Лесин лист із Владаї повен цієї зеленої тиші: „Моя лісова душа заспокоїлась, дерева єсть — чого ж іще? . . Потік тут дуже славний, він шумить у мене під вікном день і ніч, наче велика річка. Я вже купалася в ньому вчора і ще нераз скупаюсь, бо вода не дуже холодна і, здається, се добре буде. Се добре, бо якби не можна було купатись, то прийшлось би мені хутко втікати з Болгарії . . . Ходити можу навіть по камінних вгору, як було колись у Новоград-Волинську".

Леся вечорами багато читала, а ранками ходила в гори, на скелі, де каменярі лупають граніт. Часто спускалися з гір люди у великих шапках, приносили з собою леґенди й приповідки. Чабани.

Леся слухала й нотувала, день по дні, й ловила себе на тому, що й болгарський, і наш фольклор навдивовижу близькі. Запам'яталася пісня про відважну дівчину, яка палко кохала гайдука. Риса за рисою вимальовувався цікавий образ Віли, прекрасної, юної й непокірної.

Вона нагадує дівчат-українок із тих леґенд і переказів, що їх слухала Леся в Новоград-Волинську, Жабориці й Колодяжному . . . Спливали ритмом рядки та думи, й поетеса вже бачила їх на папері віршем, ні, поемою. „Віла-посестра" стала одним з тих найкращих творів, що були задумані в Болгарії. Першу частину написано після повернення з Балкан. Проте довгий час вона лишалася недовершеною, й Леся повернулася до неї лише через півтора десятка років.

У темі боротьби проти турецького поневолення Леся знаходила дуже багато спільного з боротьбою українського народу за своє національне й соціяльне визволення. Та й образні порівняння, епітети балканської поезії досить близькі до нашого фольклору. Багато спільного і в люрях, і в звичаях. Довговусі гайдуки нагадували їй запорозьких козаків. І рядки лягали на папір, ніби наспівані матір'ю:

. . . то не чорна галич
Тільки турки гору облягають,
облягають, хмарою поймають.

У пісенному ключі побудовано всю поему. Читаєш її, а бачиш гори, крайосхилом яких ідуть гайдуки. Бачиш обрії, що їх обступили яничари. Десь неподалік чути й грім: чи то каміння з гір падає, чи гармати б'ють.

Заридала, затужила Віла,
Закувала, як зозуля сива.

Гірська Віла доброчинна й одночасно нещадна, Вона вбиває свого побратима й коханого, коли бачить, що той не витримує герцю з ворогом. Їй боляче бачити його похиленим, нікчемним. Тож ліпше смерть, ніж плазування!

Вона ж і сумує за ним.

„Вілу-посестру", як відомо, Леся закінчила 1911 року. Серце вже проймали щемні Мавчині пісні, але рука не слухала Лесі. Медики чатували над безнадійно хворою поетесою, та найбільш віщими лікарями для недужої були сильні й мужні образи її поезій. І серед них гайдуцька сестра Віла. Цей образ народився в селі Владаї, гірському гнізді Болгарії.

Стояла і бачила перед собою дорогу, далеку дорогу на Україну.

Знов повернуся у той занапащений край,
Де, може, волі не буде мені до загину,
Мріє новая, з тобою і там буде рай.

Коли Леся прощалася з гостинними людьми, на схилах гір цвіли квіти. Дуже багато квітів. І найяскравіше від усіх пломеніли дикі маки. Ніби ломикамінь. Усі останні дні вона майже не розлучалася з Радою, двоюрідною сестрою. Їй залишила щирі зворушливі рядки:

Для мене, сестро, щастя не бажай
(Ми з ним чомусь не можемо ужитись!).
Ти побажай мені одваги й сили більше
Сповнити той великий заповіт.
Що я несу з собою на Вкраїну . . .

Колеса торохтіли на стулках рейок, а думки билися, як молоді птахи грудьми об вітер: „Дядько хотів, щоб і моя праця, і моя думка росли і жили, щоб я ні літератури, ні політики не скидалась, щоб шукала я свого шляху, була не епігоном його, а духовною дитиною".

Вона перебирала думки, як коралі. На спомин про людей, серед яких жила більше року, Леся везла з собою болгарське намисто й цілу дорогу була в ньому.

Вже з Колодяжного вона писала Михайлові Павликові: „Батько завтра їде, і я зостаюся на хазяйстві з семилітньою сестрою. Чи признатись, що я рада зостатись отак, як пущ у стрісі? Коли б тільки не снилось таке, як сі ночі. А половина серця й душі зосталось за Дунаєм . . . ".

Там, за Дунаєм, у неї народився цілий цикл полум'яних поезій — „Мати-невільниця", „Божа іскра", „і все-таки до тебе думка лине . . .", „Ворогам", „Північні думи", „Товаришам". Об'єднані назвою „Невільницькі пісні", ці твори були надруковані того ж, 1895 року, в журналі „Народ". З Болгарії Леся надіслала М. Павликові статтю „Безпардонний патріотизм" і вірш „Пророчий сон патріота". Чимало написано безпосередньо у Владаї.

Час невгамовний, він позатирав сліди, що полишила тут Леся. Та ми все-таки віднайшли стежки, якими ходила велика людина. Хоч будиночок, у якому вона мешкала, й не зберігся, але де саме він стояв, люди пам'ятають. Це недалеко від теперішньої траси, нині там автобусна зупинка. Мимо біжить до центру столиці голуба стрічка асфальту. В місцевій бібліотеці лежать твори Лесі Українки. Я бачив томик її поезії болгарською мовою: „Безсьнни нощи". До томика ввійшли найкращі вірші й поеми, в тому числі й чарівна „Лісова пісня". Переклав Стоян Бакарджієв, передне слово написав Л. Павлов. Нові факти, пов'язані з перебуванням Лесі Українки в Болгарії, відшукав Петко Атанасов. А ще я бачив там „Кобзар" Т. Шевченка в перекладах Димитра Методієва, „Вибрані твори" Ів. Франка, романи й повісті Олеся Гончара, Михайла Стельмаха, Юрія Яновського, поезії Павла Тичини, Максима Рильського, Андрія Малишка, Дмитра Павличка, Платона Воронька . . . Багато поезій з української переклав Іван Давидков.

Болгари шанують друзів. Там, де мешкала велика українська поетеса, буде встановлено пам'ятні знаки. Про це ми довідалися, коли відомий науковець Антоанета Герджикова знайомила нас із працівниками болгарської Академії наук.

Спасибі вам і доземний уклін, дорогі другарі, що бережете Лесині стежки.

Софія— Владая — Житомир.

Літ. Україна

Тарас Мельничук

МОНОЛОГИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Лист О. Кобилянській

„. . . Рушайте до мене сюди якомога раніше . . . Околиця тут гарна, горизонт широкий . . . Будемо човном плавати і просто руками, коли вмієте; будемо читати, розмовляти, я буду вам грати Шумана й Шопена . . українських пісень . . . "

З листа Л. Українки з Гадяча Ользі Кобилянській.

Зелений Псло . . . Зелений Гай . . . зелена іва . . .
А вийдиСлово, скупане в любистку . . .
Ти не хилися, івонько, — всміхнися... Я щаслива,
Як без дитятка зоряна колиска.
Ой люлі-люлечки та люлі, —
Хай Псло колише іву, а я — Слово.
Мене забули ще не всі зазулі,
Й зреклись не всі барвінки чорноброві,
Ще хтось Чорненький думає про Лесю.
Журавкою курличу — Сестру кличу.
А місяць ходить, місяць жде над плесом,
А місяць певен: іва — вічна, сум — не вічний
Не вічний сум. Не вічний біль.
І ми — невічні.
Та поки плава білий лебідь
Бачитись там треба.
На олтарі життя горять ще
наші свічі
І дивиться у Псло вкраїнське небо.
У Псло і Прут . . . Що межі і кордони?!
Одна вода, одна жура, один у нас любисток.
І то ніщо, що я колишу свою долю.
Як без дитятка зоряну колиску.
Приїдь, Сестрице . . . Гратиму Шопена . . .
А як і він нам чужиною серце стисне,
Ми підемо у Гай Зелений . . .
А в Гаю Зеленім
Росою капле з іви Материна Пісня.

Леся Українка

ЛИСТ У ДАЛЕЧІНЬ

Це один з маловідомих прозових творів Лесі Українки написаний 1897 року в Берліні, куди поетка їздила лікувати хвору ногу. Він був надрукований в німецькій мові в журналі "Ruthenische Revue" 1903 року.

Ред.

Цей лист, напевно, ніколи не доведеться Вам читати, а навіть якби це трапилось, в чому я ніяк не можу бути впевнена, то в усякому разі Ви не могли б знати, від кого цей лист і до кого він звернений. На що може такий лист придатися? Насправді, це й сама я не знаю та якраз тепер не маю охоти сушити собі над тим голову. Для такої поведінки існує французький вислів: „це сильніше за мене". Отже, „це сильніше за мене!" є якраз бажання послати Вам листа у невідому далечінь.

Не знаю Вашого імені, та, ймовірно, ніколи його не дізнаюся. Ми зустрілися під час одної морської плавби — для мене це була подорож на чужину, для Вас — повернення додому; дорога все-таки була та сама, ми були зовсім як ті дві хвилі, що пливуть деякий час разом, потім навинеться яка-небудь перешкода, корабель, камінь: хвилі розлучаються назавжди, бо вони ніколи більше не пробують віднайти себе знову, ніщо їх до цього не спонукає. Так діється з нами.

Я рада б знати, чи Ви ще пригадуєте собі нашу першу та останню зустрічі? Бозна чому, я цього не можу ніколи забути, хоча безліч таких випадкових дорожніх знайомств були з того часу мною зовсім забуті. Часто уявляю собі Вашу постать; голова завжди трохи схилена наперед, ваш серйозний погляд очей, ваш голос, чистий, але негучний, може, трохи глухий. Ваша постать рухається тепер перед моїми замкненими очима у далекій перспективі, а все-таки вона з'являється мені завжди милою, витонченою та рельєфною, подібною до тих фотогравюр, що неначе виконані ґравірувальною голкою; так бачимо через бінокль, але коли ми його тримаємо навпаки. Я собі сама цього пояснити не можу, чому я Вас завжди бачу в той спосіб, але інакше я собі Вас уявити не можу.

Я пригадую дуже докладно, як Ви вперше наближалися до мене. Ви помітили, що я лиш з великим зусиллям утримувала рівновагу і, зрештою, я мала вже впасти, бо корабель надто сильно гойдався! Ви запропонували мені тоді свою допомогу, і ось так ми ходили руку в руку цілі пополудне, також увечері.

До речі, немає нічого незвичайного в тому, що людині, якій паморочиться голова, подаємо руку... Тільки-но Ви подали мені свою руку, я мала враження, неначе ми разом проходжувалися вже неодноразово. Мене ні трішки не дивувало, що Ви на цій хисткій палубі так чудово вміли балансувати, що Ваше рам'я мені було кращою підпорою, ніж залізні рампи сходів, мені здавалось, неначе я це давно знала. Ви жодного разу не дозволили мені самій іти, а коли я захитувалася, Ви гляділи на мене тривожно й говорили з тихим докором: „Прошу вас, держіться міцніше мого рамена!" А коли ми підходили до лави, на якій я залишалась сидіти, то Ви віддалялися, або ж таки залишалися стояти при мені, як вважали за краще, і ми розмовляли.

Ви взагалі поводилися зовсім просто, цілком свобідно, без тієї банальної, вимушеної чемності, яка мужчинам звичайно властива у взаєминах із жінками і яка мені майже ненависна. Вам і на думку не спало, що могло би бути нечемністю, коли, замість розмовляти зі мною, Ви ходили сюди й туди вздовж палуби зі схрещеними позад себе руками. Я часто помічала, що Ви поглинені думками, а може, також турботами, а я Вам у цьому ніколи не заважала своїми розмовами.

Деколи, кожного разу несподівано, Ви зупинялися біля мене з якимсь питанням або зауваженням, і одразу зав'язувалась розмова. Я ці бесіди добре пам'ятаю, але не хочу їх тут відтворювати, нудно повторювати те, що було раз висловлене: те мені здається, мов диктант.

Так, я пригадую собі нашу останню, довгу розмову, коли я стояла, спершись на борт, і поглядала вниз на темне, хаотичне море та говорила про те, що мені здавалось так само темним та хаотичним, як те море. Ми говорили про велику проблему, про „велику фатальність"... Ви говорили завжди серйозно, жодного разу я не примітила з Вашого боку навіть найменшої охоти поглузувати з мене, Ви не вдавалися також до жодних вульгарних дотепів, як це ведеться на збіговиську кумась за чашкою чаю. Скоріше все було схоже на конференцію. Ви дискутували завжди спокійно, а я відчувала, як мої очі горять, моє обличчя палає. Я схилилася так низько за борт, що солоні бризки вдаряли мені в обличчя, а свіжий нічний вітер проникав мою літню сукню та змушував

мене тремтіти. Це Ви скоро запримітили, і я знову побачила у Ваших очах ласкаву дбайливість; Ви одразу припинили наш діалог, та як швидко, просто! Ви тільки сказали: „Ви змучені, Ви замерзли, краще я Вас проведу до Вашої каюти. Дайте мені руку і, на милість бога, тримайтесь міцно".

Там внизу, на порозі каюти, на прощання ми подали одне одному руки. Тоді мені так дуже хотілось Вам сказати: „Дякую, мій друже!" Але я вимовила лише перше слово, і це було все. Ви побігли швидко та квапливо сходами нагору і зникли в темряві. Ми вже більш ніколи не обмінялися словом.

Наступного ранку я Вас побачила ще раз, як Ви стояли у найвіддаленішому кутку пароплава. Ви, однак, мене не бачили і нова зустріч не відбулася.

Коли ми прибули до пристані, де Ви мали намір сходити я хотіла Вас знайти, щоб Вам сказати прощальне слово, але Ви загубилися а натовпі, і я не змогла Вас розгледіти.

З того часу ми вже ніколи більше не побачились і, гадаю, ніколи не побачимось. Так, може, краще.

Іншого разу ми могли б себе віднайти у зовсім іншому настрої, і ця друга зустріч могла б нам тільки попсувати добре враження від першої. Може, Ви того вечора, коли зі мною розмовляли, були в особливому настрої, як це лише рідко з Вами буває. Та і я могла б Вам іншим разом також цілком другою здатися, нудною і ледве гідною уваги. Тоді ми могли б тільки жаліти, що випадок нас звів докупи?!

О. Кобилянська і Леся Українка

Нехай буде й так; теоретично я це припускаю. І все-таки, коли я Вас згадую та Вашу постать бачу в далекій перспективі, тоді так дуже хочеться мені сказати Вам: „Дякую, мій друже!" — мені насправді жаль, що Ви не можете цього почути!

„Літературна Україна".

ІВАН МИКОЛОВИЧ ВАГИЛЕВИЧ

Минулого року припадав ще один ювілей. 160 літ з дня народження одного з учасників „Руської трійці", поета, етнографа, філолога Івана М. Вагилевича. Народився він 2 вересня 1811 року в селі Горішньому Ясені нинішнього Калуського району, Івано-Франківської області в родині священика. Після закінчення народної школи в Бучачі вчився в Станиславській гімназії. З 1830-1838 рік Іван Вагилевич був студентом університету у Львові. Будучи студентом він мав вже зв'язки з польськими літераторами, багато подорожував, приглядався до народу, вивчав побут, записував народні пісні, брав участь в історичних та археологічних дослідженях. Листувався з багатьма ученими славістами і фольклористами: П. Шафариком, М. Погодіним, О. Бодянським, П. Лукашевичем, І. Срезневським та іншими.

1836 року Вагилевич вже друкує у „Часописі чеського музею" (виходив в Празі) свою статтю про карпатські печери, в якій намагався показати на пам'ятках української старовини „колишню славу батьків". Пізніше, у 1838—1839 рр. там же опублікував історико-етнографічну розвідку про гуцулів, а в 1841 р. — про бойків, а також упорядкував велику збірку колядок.

Іван Вагилевич брав діяльну участь у підготовці альманаху „Русалка Дністровая"; склав передмову до розділу „Народні руські пісні", упорядкував розділ „Обрядові пісні". в „Русалці Дністровій" опубліковані його оригінальні твори — поема „Мадій" та віршована казка „Жулин і Калина", що є власне першим зразком клясичної баляди в західньоукраїнській літературі. В „Передговорі" до розділу „Пісні народні" І. Вагилевич вказує на давність руського (українського) народу, говорить про національну гідність, пов'язує історію української культури з стародавньою Київською Руссю. На-

родна творчість, на думку автора, красномовно свідчить про „славу дідів наших"; „пам'ятник великий", який „стоїть досі і перестоїть нас і наші діти". Ця творчість гартує дух народу, недихає його на подвиги, „благословяє його на широкі степи". В своїй поемі „Мадій", Вагилевич в образі велетня Мадея показав нарід в його багатовіковій боротьбі з чужинецькими загарбниками. Сивий Мадей веде за собою народних витязів" — „тисяч гарних легіників": „Поверх коней яснобарвні прапори сіяли, байраками і дебрами ратища мелькали". Яскравими барвами змальовує поет волелюбність та нескореність верховинців, широко застосовує засоби „Слова о полку Ігоревим":

Кіньми зорю долиноньку,
Засію стрілами,
Переломлю вражі тучі,
Проллю кров ріками!

Балада „Жулин і Калина" — побудована на гуцульський демонології. В основі — народнопісенний сюжет про нещасне кохання. На тлі дністрових хвиль бачить він свою попередню любку — чарівну Калину; він лине до неї, але то не дівчина, а відьма, яка затягує зачарованого парубка у глибини Дністрові. Іван Вагилевич переклав ряд фрагментів із відомої поеми Я. Коллара „Дочка слави", в якій звеличується почуття національної гідності, уславлюється ідея дружби і єднання слов'янських народів. Іван Вагилевич тяжко переживав гноблення українського народу.

У листі до І. Срезневського (1842) поет писав: „Що ж я в землі своїх предків чужинець, обдертий і обсміяний, за те, що — вилеліяв у внутрі гадку, що я сокіл і яко сокіл гордо взніс вічі, читав минувше і настояще". Вагилевич наголошує на тому, що галицькі українці („Ми всі із-за Бескиду, від Тиси по-за Сяну і по Серет . . . ") є складовою частиною єдиного українського народу: „з братією нашою Задніпровою складаємо одно существо".

За участь у виданні „Русалки Дністрової" та за „антиавстрійську орієнтацію" молодий поет опинився під наглядом поліції, а в урядових колах став особою „підозрілою". Вище духівництво довгий час не „висвячувало" Вагилевича в священики і був він довгий час безробітним. Десь на початку 30-х років І. Вагилевич склав докладний „Словарь южнорусского языка", який намагався побудувати за зразком словника сербської мови В. Караджича. Погляди Вагилевича в цьому питанні були досить широкі. Він доводить, що українська мова на всій території України єдина і що ця мова посідає своє місце серед інших слов'янських мов. В 1845 році Вагилевич видав свою граматику української мови (польською мовою). Не маючи змоги присвятити себе науці в умовах цісарської Австрії І. Вагилевич звертався в 1847 році до російського уряду з проханням дати йому посаду на катедрі слов'янських мов у Києві або Харкові, але його прохання не задовольнили.

З 1846 по 1848 р. І. Вагилевич був священиком у селі Нестаничах, Золочівського округу. У 1848 р. покинув парафію і став редактором газети „Дневник руський", в якому вміщував статті і матеріяли про Т. Шевченка і про Кирило-Мефодієвське братство. З посиленням реакції часопис на дев'ятому номері припинив своє існування. Консисторія відмовилась дати йому знову парафію, реакційне духовенство загрожувало суворим покаранням за непослушність і Вагилевич залишився без роботи та засобів для існування і утримання родини. У 1851 році І. Вагилевичу пощастило влаштуватись на роботу в бібліотеці Оссолінських у Львові, а через дев'ять місяців за „нестійкість" релігійних переконань його було звільнено.

Позбавлений постійної роботи І. Вагилевич близько десяти років підтримував нужденне життя своєї сім'ї випадковими заробітками. В наслідок переслідувань з боку австрійської влади, польської шляхти і уніятського духовенства, Вагилевич відійшов від української літератури.

Помер Іван Вагилевич 10 червня 1866 року залишивши сім'ю „в найбільшій нужді", як зазначає біограф. Велику частину наукових розвідок не викінчив і вони лишилися в рукописах. Наукова спадщина Вагилевича й досі не зібрана і не вивчена. Іван Франко слушно відносив Вагилевича за його самовіддану патріотичну діяльність до „перших будителів народного духа в Галичині". Свої твори підписував: Вагилевич Долибор, Волк Заклика.

Наталія Кібець

НЕВ'ЯНУЧІ ВІНКИ

Відділ ім. Ольги Басарабової у Гефорді, Саск. складає нев'янучі вінки на свіжі могили двох наших членок: бл. п. Василини Ощипок, яка упокоїлась у квітні 1971 року і бл. п. Марії Токарик, яка упокоїлась в листопаді 1971 року — в їх світлу пам'ять складаємо $10.00 на журнал „Промінь". Покійним вічна пам'ять!

За відділ — Анна Ткачук, реф.

ЛИЦЕМ ДО КНИЖКИ – СВЯТКУВАННЯ В ҐРІМЗБІ, ОНТ.

Відділ Союзу Українок Канади ім. кн. Ольги в Ґрімзбі, Онт. своєрідно відзначив 100-річчя Лесі Українки. На заклик централі Союзу Українок жінки рішили для відзначення ювілею визначної української поетеси подарувати її твори для місцевої бібліотеки. В цій справі нав'язали контакт з керівництвом бібліотеки. Цей намір був щиро привітаний і керівництво бібліотеки висловило побажання створити окремий відділ для українських читачів. Напередодні відзначення ювілею, в суботу 12 червня 1971 р. управа відділу у повному своїому складі передала до міської бібліотеки твори Лесі Українки, Тараса Шевченка, Український Співаник та Історію України проф. М. Грушевського. На цю церемонію був покликаний редактор місцевої ґрімзбівської газети, який на сторінках найближчого числа подав обширний допис, як про саму церемонію передачі книжок до бібліотеки, так і про відзначення 100-річчя Лесі Українки в Ґрімзбі та про життя і творчість поетеси. Керівництво бібліотеки висловлюючись з вдячністю за подаровані книжки звернулося через жінок і настоятеля громади о. Т. Міненка до всієї ґрімзбівської української громади, що хто має вдома прочитані українські книжки і вже не потребує їх, щоб подарували їх бібліотеці, та щоб приходили до бібліотеки і позичали книжки.

Таке відзначення ювілею поетеси відділом СУК в Ґрімзбі, має величезне значення. Жінки не обмежилися до святкування в своїому вузькому колі, але порівнюючи невеликими коштами і трудом це відзначення поширили на цілу околицю. З цієї нагоди зробили українську інформативну працю серед своїх англомовних співгорожан. Цього ніхто для нас і за нас не зробить. Треба уміти використати кожну нагоду, як це роблять і інші народи. Треба лише хотіти бути вільними, а не рабами чужого, у родині вільних народів. Також, жінки виявили, що установи, які утримувані всіми податковцями можуть служити і українській громаді в її культурних потребах. Залишається питанням лише, чи ця громада потребує цієї обслуги? Кількадесят років тому українська книжка для кожного українця була дуже дорогою і шанованою. Нині добробут, а головно телевізор з своїми часто безглуздими програмами притупили наше зацікавлення книжкою. Це явище

УПРАВА ВІДДІЛУ В ҐРІМЗБІ ПЕРЕДАЄ ДО МІСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ
На знимці зліва доправа: Ґледис Вестерн — бібліотекарка, Маруся Шувера, Марія Василечко — голова, о. Тимофій Міненко, Ліда Прокоменко, Ольга Гусак, (добр.), Анастасія Міненко та Юстина Гусак.

ЧЛЕНКИНІ ВІДДІЛУ В ҐРІМЗБІ, ОНТ. ПІСЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
На знимці зліва доправа: Сидять: Маруся Шувера, (добр.), Анастасія Міненко, о. Тимофій Міненко, Мінодора Мартинюк, Марія Василечко, Юстина Гусак, Ольга Гусак. Стоять: Марія Нечай, Ліда Прокоменко, Люба Білушенко, Марія Качура, Анна Шувера, Марія Шпитковська, Теофіля Лиса, Марія Буряк, Стефанія Шпитковська, Мирослава Шпитковська. Пані у однакових вишитих суконках є членкині жіночого хору.

майже загальне в цілому модерному суспільстві, але одначе грімзбівська бібліотека має багато своїх читачів, які випозичають книжки цілими стосами. Скільки між ними є українців? А українська громада тут є досить чисельна. Очевидно, коли українських книжок ніхто не буде випозичати то бібліотеки такі книжки передають до мертвого свого книжкового фонду. Коли ж ними буде зацікавлення, то на вимогу читачів керівництво бібліотеки купуватиме відповідні українські книжки. Але під лежачий камінь вода не біжить. І очевидним є, коли ми не будемо цікавитися книжкою, не будемо її читати то наші відзначення подібних ювілеїв чи свят книжки будуть безглуздими і виявлять нас гіпокритами. Адже ж Леся Українка ціле своє життя віддала подібно, як багато інших наших письменників, щоб поставити живе слово на сторожі правди і українського духа. І. Франко міг би жити ще вигідніше, як багато з нас живе, але задля цього слова він пожертвував все, навіть самого себе і в терпінні згас.

Наступного дня, в неділю, 13 червня 1971 в парафіяльній залі відбулося величаве свято відзначення 100-річчя з дня народження поетеси. Свято відкрила пані Юстина Гусак. Допо-

відь виголосила запрошена з Торонта пані Мінодора Мартинюк. Глибоко змістовна і обдумана доповідь виголошена зрозумілою і доступною мовою глибоко запала в серця слухачів. Всі неначе знову пережили життя Лесі Українки, відчули її дужі пориви. Програма була багато виконана своїми власними силами. Вона включала деклямації, співи і читання творів Лесі Українки. По мистецькому прочитали членкині твори поетеси „Подорож до моря" — пані Теофіля Лиса і „Місячну легенду" — добр. Анастазія Міненко і Марія Василечко. Гарно виконали деклямації з творів Л. Українки молоді сумківці Настя Шпитковська „Надію", а Віктор Качура „Слово, чому ти не твердая криця". Цю його деклямацію пізніше було передано на радіо-програмі „Пісня України" з Торонта. В програмі взяв участь Дівочий сумківський ансамбль, який є окрасою всіх громадських програм. У двох виступах на початку і на кінці програми сумківки відспівали 6 гарних українських пісень між якими були „Навчала мене мати", „Не шуми калинонько", „Київський Вальс" та інші. Та мабуть найбільшою несподіванкою був виступ жіночого хору членкинь відділу. Вони спеціяльно для цього

свята приготували не лише програму, але рішили пошити однакові суконки-стрій і цим задемонструвати, що відділ має свій жіночий хор. Що вони поруч великої праці вдома, в громаді, ще знаходять час на окремі проби свого жіночого хору крім парафіяльного. Цей хор виконав пісні „Чи знаєш ти?", „Тихо над річкою" і „Сховалось сонце" в супроводі мандолін. Крім того М. Шувера, Г. Буряк С. та М. Шпитковські виконали на мандолінах народню пісню „Човник" та „В'язанку українських пісень". Програма була жива, цікава і різноманітна. Нею керувала і на кінці сказала заключне слово пані Ліда Прокоменко.

Друге рівнозначне свято влаштоване відділом СУК в Ґрімзбі відбулося 30 листопада 1971 р. Це було Свято Книжки. Цим разом членкині рішили його зробити відмінним способом. Це були святочні сходини членкинь, що були багаточисельні. Голова відділу п. Марія Василечко на вступі пояснила мету цих святочних сходин та про оригінальний задум наголошувати про дуже важливі справи нашого українського життя. Українській книжці треба дати належне місце в наших українських хатах. Дальше попросила до слова добр. А. Міненко, яка виголосила коротку і змістовну доповідь про значення і потребу книжки, а особливо в сучасному нашому житті. Пані Марія Буряк прочитала вірш І. Франка „Каменярі". Крім цього до слова були покликані настоятель парафії Св. Юрія о. Т. Міненко і голова громади п. Василь Гусак. Обидва вони говорили до теми про книжку в нинішньому часі. Отець Т. Міненко закликав членкинь частіше збиратися для читання і обговорення творів українських письменників давніших і теперішніх. На кінці, голова відділу подякувала всім за таку чисельну участь у цих сходинах та запросила на чай.

Т. Броварський

СПРАВИ: ОБСТЕЖУВАННЯ ШКІЛ РУШ У СХІДНІЙ КАНАДІ І ФУНДАЦІЯ ІМ. САРЧУКА

З початком місяця лютого ц. р., розпічнеться в нас плянове обслідування Українських шкіл. Дальше віддалені від осередку Торонта школи відвідуватиме голова РУШ п. І. Боднарчук, а ближчі — скарбник РУШ п. А. Ліщина. Обстеження шкіл проведуться за таким пляном:

1) Відвідування лекцій, обговорення і зауваження (індивідуальні),
2) Конференція вчителів:
   а) загальні враження і спостереження з обстеження школи,
   б) методично-дидактичні вказівки і поради,
   в) проблеми розвитку школи й успішности в праці вчителів.
3) Ширші збори з батьками і громадянством. На зборах буде доповідь на тему: „Співпраця дому, школи й церкви". У дискусіях порушена буде справа Фундації ім. В. Сарчука.
   У деяких школах буде проведена показова лекція розмовною методою.

Явка вчителів на конференції — обов'язкова. Ніякі оправдання не будуть узгляднені.

Просимо доложити усіх старань, щоб обстеження у Вашій школі пройшло якнайуспішніше. Звіт з обстеження шкіл буде надрукований у нашій пресі.

ФУНДАЦІЯ ІМ. ВАСИЛЯ САРЧУКА

Багато заіснувало в нас різних фундацій, на жаль жодна із них наших шкіл не досягли. Не було ще в нас випадку, щоб якась із них помогла нашій українській школі. Тому треба щиро вітати почин нашої Централі РУШ, організувати шкільну фундацію, метою якої буде — допомога нашим школам. Шкільна Фундація ім. В. Сарчука вже започаткована. Покищо, великих меценатів цієї справи в нас небагато. Але ми свято переконані в тому, що найпекучіша потреба нашого існування таки застукає до наших сердець і ми врешті зрозуміємо, що без школи — нема мови, а без мови — нема народу.

Справу українського шкільництва треба ставити на першому місці і тут не можуть перешкодити іншого порядку справи. Відкладаючи справу школи на другий плян, ми свідомо поповнюємо злочин перед своїм народом і гріх перед Богом!

Іван Боднарчук — голова
Віктор Павленко — секретар

Пожертви на Рідношкільну Фундацію висилати до Консисторії УГПЦ, яка керує шкільними справами. Адресуйте:

CONSISTORY OF THE UKRAINIAN GREEK-ORTHODOX CHURCH OF CANADA

7 St. Johns Ave., Winnipeg, Canada .

ВИСТАВКА РУШНИКІВ І ЧАЙ В КОРИСТЬ МУЗЕЙНОЇ ФУНДАЦІЇ

Провін-екзекутива в Манітобі здеклярувала $1000.00 на музейну фундацію

В неділю, 31 жовтня 1971 року, в залі Катедри Пресв. Тройці у Вінніпегу відбулась цікава і корисна під культурним оглядом імпреза — Вистава українських рушників і чай.

Ця вистава рушників і чай відбулись заходами філії Мистецтва і Музею при провінційній екзекутиві Союзу Українок в Манітобі, а зокрема під керівництвом голова філії пані Ангелини Павлик. Чайним прийняттям займались чотири відділи Союзу Українок м. Вінніпегу.

Ціллю цієї імпрези було започаткувати збірку пожертв на Музейну Фундацію Союзу Українок Канади, яку в цей час проводить Комітет Музейної Фундації, що його очолює пані Анна Токарик. Провін. екзекутива Союзу Українок в Манітобі здеклярувала не музейну фундацію $1000.00. Дохід з Вистави і чаю будуть включені в здекларовану суму.

Імпрезу відкрила цінним і змістовним словом голова провінціяльної екзекутиви Союзу Українок в Манітобі пані Марія Білоус. У своїм слові пані Білоус підкреслила вартість своєї рідної культури, яку кожний нарід по своєму в себе шанує, зберігає та передає наступним поколінням. Вона зупинилась над ручним народним мистецтвом: вишивкою, тканинами домашніх виробів, зокрема орнаментикою як декоративним народним мистецтвом, яке має за собою довголітню традицію та історію. Одною з таких галузей народного мистецтва є також рушники — вишивані, ткані, з властивими їм взорами та формою. Опісля пані Білоус спинилась над цілями музейної фундації і що ми повинні для неї зробити.

З Вистави Рушників у Вінніпегу. На світлині Ангелина Павлик, голова Філії Мистецтва і Музею Союзу Українок в Манітобі.

Атракцією імпрези була виставка рушників — вишиваних і тканих в українськім стилі з різних частин України. Рушники для виставки були зібрані від музейних колекцій та приватних осіб по Канаді.

„Інформативну доповідь про рушники та яке місце вони занимають в обрядах українського народу, авторкою якої є пані І. Павликовська управа виставки надрукувала і роздавала гостям учасникам імпрези.

Помимо засніженої мокрої погоди заля Катедри була заповнена гостями відвідувачами, які крім оглядин виставки та гутірки з друзями, мали нагоду довідатися ще про одну частину українського народного мистецтва — рушники.

„Рушники входили в обрядову дію під час сватання, — оповідає авторка — весілля і похорону. Їх також уживали на подарунок за прислугу.

Звичаї сватання і весілля відрізнювались від себе в різних частинах України, але мали свою певну спільну основу. І з нею було тісно пов'язане призначення рушника. Наприклад свати, що йшли просити молодої і її батьків — мали перв'язані через плечі рушники. Молодому, себто нареченому, на знак згоди дівчина подавала рушник або вишивану хустину. Цей рушник у деяких околицях молодий у часі вінчання мав перев'язаний через плече. Молоді клякали на рушник, щоб одержати благословення батьків перед вінчанням. Староста провадив рушником молодих на почесне місце за столом . . . "

Під час імпрези відбулась також розігравка білетів в користь музейної фундації.

Н. К.

МУЗЕЙНА ФУНДАЦІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Шукаємо слів подяки, якими ми могли б вповні оцінити жертвенність всіх тих, що поспішили на наші заклики збірок на музейну фундацію, на ціль побудови нового музею.

Хтось з наших провідних громадян висловився свого часу, що де нема жертвенности, там немає великих діл. А перед нами на черзі велике діло до виконання — маймо на увазі, що успішний кінець мусить те вдале діло увінчати успіхами.

В часах розвитку нашого громадського життя навіть за тяжких часів найбідніший свідомий громадянин казав, що „рука яка дає, ніколи не збідніє".

Тож хай ці фонди на потреби музею, які зложені дотепер, заговорили до нашої совісти й аби ми якнайскорше помножили їх стократно та прискорили закінчення будівельної кампанії.

Марія Мадюк

ВИКАЗ

пожертв на Музейну Фундацію від 26-го вересня до 15-го грудня — 1971.

По $1000 — філія Музею Союзу Українок Канади — Вінніпеґ (з чайного прийняття й вистави $975 від музею, $25 від одиниць).

По $217 — Відділ ім. Ганни Барвінок — Монтреал.

По $200 — Відділ ім. Ольги Кобилянської — Саскатун.

По $114 — Пров. Екзекутива СУК — Едмонтон (Це додаток до ранішніх пожертв і також з „Виставки Картин і Чаю" в користь фонду, 26-го вересня 1971).

По $110 — Марія Сулима — Едмонтон.

По $100 — Анна Турчиняк — Алтікейн, Саск, Марія Бойчук — Саскатун, Соня Стратійчук — Саскатун, Марія Симчич — Вінніпеґ, Відділ ім. Лесі Українки — Брендон, Ман., Відділ ім. Олени Пчілки — Йорктон, Саск.

По $60 — Суддя Іван Соломон — Вінніпеґ, д-р В. і пані Олійник — Виловдейл, Онт. (Дар з нагоди 25-ліття їх подружжя).

По $50 — Відділ ім. Ольги Басарабової — Келґарі, Альта, відділ ім. Доньки України — Реджайна, Саск., відділ ім. Ольги Кобилянської — Вінніпеґ, відділ ім. Лесі Українки — Виндзор, Онт., відділ ім. Св. Княгині Ольги Торонто, Онт., відділ ім Княгині Ольги — Принц Альберт, Саск., Анна Томнюк — Едмонтон, Емма Верхомин — Едмонтон, Анастазія Шемелюк — Едмонтон.

По $41 — Відділ Святої Ольги — Вернон, Б. К.

По $32.60 — Відділ Лесі Українки, Бюкенан, Саск. Альта.

По $25 — Анастазія Сенів — Едмонтон, Лелія Ґреґорі — Едмонтон, Текля Куриш — Едмонтон, Лукія Голубіцька — Едмонтон, Оля Райчиба — Едмонтон, Анна Данилович (Петрова) — Едмонтон, Анастазія Мисак — Едмонтон, Ольга Ганочко — Едмонтон, Марія Вавринюк — Едмонтон, Доця Корпан — Едмонтон, Йосипа Фарина — Едмонтон, Відділ Союзу Українок — Ту Гилс, Альта, Відділ ім. Княгині Ольги — Ґримсбі, Онт., Середня Єпархія Ради Української Школи (РУШ) — Саскатун, Саск.

По $20 — Розалія Кондра — Форт Ґері, Ман., Надія Боднар — Едмонтон, Наталка Мельничук — Едмонтон, Відділ ім. Доньки України — Флин Флон, Ман.

По $15 — Леся Івасюк — Едмонтон, добр. Марія Керніцька — Едмонтон, Наталія Базюк — Едмонтон.

По $10 — Вікторія Лучка — Едмонтон, Анна Звоздецька — Едмонтон, Марія Шевчук — Едмонтон, Ольга Мельничук — Едмонтон, добр. Параня Блажук — Ванкувер, Б. К. Анна Скуба — Едмонтон, Єлисавета Прокіпчук — Едмонтон, Марта Лавринюк — Сорей, Б. К., Марта Лебедович — Сорей, Б. К., Анна Дорош — Єлов Крік, Саск., М. Шепіт — Транскона, Ман., Марія Левицька — Вінніпеґ, М. Боянівська — Вінніпеґ, Зеновія Крепякевич — Вінніпеґ (в св. пам'ять Юліяна Стечишина), Відділ ім. Лесі Українки — Мензі, Ман.

По $30 — Відділ ім. Ольги Басарабової — Васетна,

По $5 — Дмитро Бужак — Едмонтон, М. Неґрич — Вінніпеґ, Розалія Фарина — Едмонтон, Марія Гринчук — Едмонтон, Ольга Лукомська — Едмонтон, Луіза Феняк — Едмонтон, Оксана Сироїд — Ванкувер, Б. К., А. Маланич — Ванкувер, Б. К., А. Теслюк — Сорей, Б. К., Марія Боднарчук — Сорей, Б. К., М. Москалюк — Сорей, Б. К., А. Сторожук — Вінніпеґ, Марія Колтек — Вінніпеґ.

По $3 — С. Островська — Коквитлам, Б. К.

По $2 — М Сташин — Сорей, Б. К., Б. Коновальчук — Сорей, Б. К.

По $1 — А. Іванишин — Сорей, Б. К., Й. Войтович — Сорей, Б. К., А. Стифин — Делта, Б. К., В. Кроп — Делта, Б. К.

З Новим Роком бажаємо аби Бог поблагословив нас всіх своєю ласкою й щедротами.

Христос Народився!

Дальші пожертви просимо присилати до:

U.W.A.C. Museum Foundation Fund,
s/o Ukrainian Arts & Crafts Museum,
1240 Temperance St
Saskatoon, Sask. — Canada.

МІС КАНАДИ 1972
Донна Савицька у Вінніпезі

У своїх поїздках по Канаді, наша українка з Кітченер Донна Савицька, яку тому три тижні вибрано Міс Канади 1972 відвідала Вінніпеґ в днях 30 листопада і 1 грудня ц. р.

З тої нагоди місцева англомовна преса, радіо і телевізія подали ширші інтервю з панною Савицькою. Вінніпеґська „Фрі Прес" помістивши її велику фотознимку, зазначила, що „Донна Савицька є українського роду, з чого вона є горда. Під час вибору красуні Канади, коли її спитали про її національність, вона відповіла — українська і під час змагання талановистости вона відтанцювала один з традиційних українських народніх танків".

З нагоди побуту панни Савицької у Вінніпеґу її відвідали представниці Комітету Українок Канади при чому голова Вінніпеґського відділу пані Евгенія Білоус передала їй китицю рож а від централі КУК д-р С. Яр. Кальба передав їй твори Лесі Українки. Панна Савицька приобіцяла повідомити українську громаду Вінніпеґу завчасу перед її наступним приїздом, що дасть можливість улаштувати її зустріч з Вінніпеґською українською громадою.

Прес. комісія КУК

У пам'ять моїх дорогих родичів — батька бл. п. Івана і мами бл. п. Катерини Сайкевич, складаю нев'янучий вінок та засилаю $10.00 на журнал „Промінь". Хай пам'ять про них буде завжди світлою.

Олена і муж Михайло Мазуркевич, Едмонтон

Вісти з центральної Управи Союзу Українок Канади

Під час 10-го Конґресу Українців Канади, який відбувся у Вінніпеґу в м. жовтні 1971 відбулись наради членок - представниць з різних частин Канади. Обговорено кілька біжучих плянів і проєктів праці, а найбільше часу приділено Музейній Фундації Союзу. Нарадами керувала голова пров. управи Союзу на Манітобу пані Марія Білоус.

Офіційними делегатками на 10 Конґрес Українців Канади, які репрезентували Союз Українок Канади були — пані Леся Івасюк — голова і пані Софія Василишин, референтка шкільництва — обі з Едмонтону.

— — —

Провінційний З'їзд Союзу Українок в Саскачевані відбувся у Йорктоні 5-6 листопада 1971. На цім з'їзді голова Союзу, пані Леся Івасюк виголосила доповідь.

— — —

В загальному вічу проф. д-р О. Борушенко в Едмонтоні, що відбулось 9 листопада 1971 р. членки центральної Управи Союзу Українок взяли участь. На 10 лист. центральна Управа Союзу гостила д-р Борушенко обідом з нагоди побуту в Канаді, яка також зложила візиту центральній канцелярії. 12 листопада членки централі взяли участь у спільнім бенкеті для д-р Борушенко, на якім голова Л. Івасюк зложила привіт.

— — —

10 листопада гостив у Едмонтоні президент У.Н.Р. Микола Лівицький і на спільних нарадах організацією Союзу Українок репрезентувала голова Леся Івасюк.

— — —

З нагоди відкриття пам'ятника Шевченкові в Буйнес Айресі 5 грудня 1971 року центральна управа вислала привіт та жертву $100.00 від Союзу Українок Канади.

Привіт і побажання вислано на 5-тий З'їзд Об'єднанню Прав. Сестриць у США.

— — —

19-21 листопада відбувся пров. З'їзд Союзу Українок в Альберті, на якім голова Союзу пані Леся Івасюк виголосила доповідь під час спільного обіду, зложила привіт на сесії Союзу Українок та зборах Інституту св. Івана.

— — —

Дня 12 листопада 1971 ділова секрет. Союзу Українок пані Ольга Лукомська відбула зустріч з членками провінційної управи у Ванкувері. Б. К.

— — —

В днях 10-11 грудня 1971 р. на провін. з'їзді Союзу Українок в Манітобі, гостем промовцем від центральної Управи Союзу Українок Канади була пані Наталка Фарина, заступниця голови Союзу з Едмонтону.

Побажання

Привіт, що його виголосила добр. Г. Кіцюк на прийнятті в честь Владики Бориса в імені Пров. Управи Союзу Українок в Манітобі.

Отче Господарю, Святочна Громадо,
Ваше Преосвященство!

Мені надзвичайно приємно заступати сьогодні голову — п. Марію Білоус і вітати Вас, Владико, з днем народження від імени Манітобської Управи Союзу Українок, репрезентуючи рівночасно відділи Союзу Українок Канади міста Вінніпеґу, Транскони і всієї Манітоби.

Ваше Преосвященство, Ви одержали сьогодні багато гарних побажань — усних і писемних — від рідні, від вірних і від друзів. Ми бажаємо Вам, Владико, з глибини серця МИРУ і СПОКОЮ. Миру між паствою Вашою і поміж пастирями, та душевного спокою. Як говорить старо-українське побажання:

...Щоб в громаді тихо, згідно,
щоб у полі та погідно,
угосподонці лагідно!
...Рік від року,
аж до віку!...

Щоби в мирі і спокої, з успіхом, Ви могли продовжувати працю апостолів Христових.

У своїх молитвах, Ваше Преосвященство, просимо згадувати і жіноцтво згуртоване в Союзі Українок Канади.

Моліть Всевишнього, щоби успішною була наша праця для добра Святої Української Православної Церкви і нашого народу.

Замість квітів на свіжу могилу дорогого нашого приятеля бл. п. Василя Романовича, який упокоївся 10 грудня 1971 року в Принс Алберт, Саск. складаємо на пресовий фонд журнала „Промінь" $10.00. Рівночасно висловлюємо глибоке співчуття родині.

Василь і Марія Ґаук, Едмонтон.

Нев'янучі вінки в пам'ять моїх дорогих — мужа бл. п. Степана, синів — бл. п. Василя, що згинув в останній світовій війні та бл. п. Мирона Михайла Ґабів, складаю на журнал „Промінь" $15.00. Хай пам'ять про них буде завжди світлою.

Дружина і мама Ґафія Ґаба, Торонто.

PROMIN

Vol. XIII, 2 ENGLISH SECTION February, 1972

UKRAINIANS HONOR THEIR POETESS

100th anniversary

In 1971, Ukrainians the world over commemorated and paid tribute to their greatest national poetess, Lesia Ukrainka, on the occasion of 100th anniversary of her birth.

Lesia Ukrainka

A TRAGEDY

As the knight, his rival facing,
Feels the sudden, lightning sword-thrust,
To his heart to stop the gushing,
Spurting blood his hand he presses.

From afar his lovely lady
Sees him pale and clutch his breastplate
And, dismayed, she sends her servant
With a measage to her lover.

"Sir, the one you love entreats you:
Fight no more but leave the contest.
We shall dress your wound and bind it
In the tower of yonder castle.

"Healing herbs and soothing ointments,
Gentle knight, and balms await you
And a silken couch stands ready —
All to give you health and comfort.

Says the gallant knight in answer:
"Thank you mistress, friend, and tell her
That against my own best wishes
I must needs refuse her offer.

"If I doff my knightly armor,
Be it only for a moment,
Then my blood will run out freely
And the yawning grave will claim me.

"There are wounds so deep and baleful
That no balm, alas, will heal them,
Wounds for which there is no bandage
Other than the coat of mail."

"Sir, these words will grieve your lady,
They will wound her heart, I fear me."
"If she has a heart, good fellow,
Let her clench it in her hand."

Translated by Irina Zheleznova

On June 13th, the Grimsby Branch of Ukrainian Women's Association of Canada, held a special celebration to mark the anniversary year.

The program was held in the form of a concert at St. George's Ukrainian Greek-Orthodox Parish Hall, Grimsby. Mrs. Martyniuk of Long Branch was the guest speaker.

Other items on the program included the local ladies' choir, the girls' choir from the Canadian Ukrainian Youth Association, instrumental numbers and recitations. The program concluded with tea, cakes, and cookies being served to those in attendance.

In addition to the special function, the ladies of St. George's Church have marked this "Lesia Ukrainka Year" in a special way — by a donation of books to the Grimsby Public Library.

The books were "Lesia Ukrainka," poetry: "Taras Shevchenko Poetical Works"; "A History of Ukraine," and a book of Ukrainian songs in Ukrainian.

Lesia Ukrainka was born on Feb. 27, 1871, in the town of Zviahlo, in the beautiful forest lands of Northern Ukraine, Volhynia.

It was her good fortune to have been born into a family where learning and culture were held in great respect.

Her father first studied mathematics at University of Petersburg, later graduated in Law, then became District Administrative Officer in Volhyhia.

Her mother, better known by her pen name, Olena Pchilka, was one of the leading writers amongst Ukrainian women authors.

It is to this devoted and conscientious mother that Lesia Ukrainka owes her early literary interest and success.

At the early age of 12, Lesia Ukrainka contracted a then incurable disease, tuterculosis. From then, until her untimely death at the age of 42, Lesia suffered severe pains that never left her body.

Yet, at times when she had to be bed-ridden for months, her mind was always alert and active.

Although Lesia became so seriously ill at such an early age, she continued her studies

under the guidance of her mother.

Possessing a flair for languages, she mastered nine languages — English, Italian, Greek, Latin, Polish, French, German, Russian and Bulgarian.

As Lesia's young mind filled with beautiful stories and creative ideas, at the very early age of nine years, she wrote her first poem "Nadia," or "Hope."

Lesia's first collection of poems "On Wings of Song," was written during her impressionable years of her childhood.

While travelling to the different countries in the hope of finding a cure for her illness, Lesia kept her mind occupied by friting dramas.

Her personal suffering from the then incurable disease was only aggravated by the tragedy of her country and people.

In many of her poems, Lesia expressed her feelings strongly about the struggle for freedom by the Ukrainian people.

Ukrainians each year, in the month of February, pay tribute to their national heroine, Lesia Ukrainka.

This year, being the anniversary year of her birth, Ukrainian people throughout the world are holding special centennial celebrations.

Lesia Ukrainka passed away many years ago in 1913, but the poetry, dramas, and songs that she left behind will live forever among Ukrainian people. *The Independent*

DONNA SAWICKY – MISS CANADA 1972

Holding her slipping crown on her head with one hand and clutching a bouquet of red roses with the other, Donna Sawicky, holder of the title Miss Canada 1972 made the traditional walk down the ramp after being crowned the evening of November 8, 1971.

As she walked, crying with surprise and happiness, Donna looked out into the television audience and saw her mother also crying, and her father, beaming.

A day later, after photographic and newspaper and television interviews, Donna still could not fathom that she was Miss Canada 1972 and before her was a year of travel, meeting new people, doing new things.

Age 18, she has dark brown hair and eyes, stands 5'5" tall, weighs 110 pounds and measures 34-24-34. She entered the Pageant because just being in the preliminaries gave her the chance to do the things she loves — to dance, travel, meet new exciting people. Winning means a tremendous challenge and proving to Canadians when she travels that a "genuine girl" has the title.

Fluent in Ukrainian, Donna has special training in tap, baton, dramatics and ballet. Her hobbies, favourite sports and interests include being a member of the K-W Musical Productions, the K-W Little Theatre, being a volunteer at a teen drop-in centre, skiing and tennis. She teaches tap dancing and baton twirling and also instructs modelling and self-improvement classes.

Holder of 100 twirling awards, she has won the titles of Twirling Princess, K-W Winterfest Princess, and Miss North American Oktoberfest, Kitchener. Travel includes the United States and Canada.

Donna's main ambition is to be an honest, thoughtful person. She feels that people often expect too much out of life and forget the basics. Her definition of happiness is knowing one has done the best of one's ability. On completion of her year, she wants to study law.

**
*

Donna Sawicky
Miss Canada 1972

Dear Miss Donna:

It is with great pleasure that we congratulate you on your great achievement, which you were fortunate and talented enough to get, with God's help, and thanks to your parents, who knew how to nurture in you the necessary talents and personality that made you Miss Canada 1972, like a grand finale to the two pageants in which you had already participated, and won.

This is truly a rare success for one person, at such an early age, and surely this is the first time that a Ukrainian Canadian has attained such high honours, not just for herself, but also for her parents, all Ukrainians in Canada and in the whole world.

The whole Parrish of Saint Sopia's Ukrainian Greek-Orthodox Church in Kitchener-Waterloo expresses their best wishes, and, a great appresiation to you, your proud parents, and anyone else who helped you on your road to success.

We also wish you future success in your travels, and in every part of your schedule for the next year, during which you will be in a very

honourable and highly-representative position, as a daughter of a united Canada and Ukraine.

May our Blessed and Merciful lord keep you in his care, our dear Miss Canada, now, during the next glorious and eventful year, and for many, many years to come.

With love in Christ and a deep appreciation for all that you have done.

Rev. Alexander Kostiuk, Pastor
of St. Sophias
Ukrainian Greek-Orthodox Church

The INTERNATIONAL CENTRE COMMITTEE of the Citizenship Council of Manitoba will hold a "Wine & Cheese Party" on February 14th at 7:30 p.m. at the International Centre, 280 William Avenue.

It is the first get-together planned by the Committee which represents 75 member groups of he Citizenship Council; both cultural and ethnic groups are invited to participate. Each group will display their cheese and the flags of their different countries. Everyone is invited. There will be no admission charge.

THE CITIZENSHIP COUNCIL
OF MANITOBA.

Відійшла письменниця Олена Цегельська

Дня 16-го вересня 1971 р. відійшла назавжди письменниця Олена Цегельська. Померла й похоронено її у Філядельфії, де проживала від часу приїзду після останньої світової війни. Прожила 84 роки. Все її життя було працею для української дитини. Учителька і письменниця виховувала молоді українські покоління понад 60 років. Молодою учителькою опинилася в селі Закомаря в Золочівщині, недалеко від села Підлисся, місця народження і культу Маркіяна Шашкевича. У цьому селі прожила аж до другої світової війни. Як письменниця виступила вперше у 1910 р. у часописі „Діло" і з того часу вже не залишила пера. Стала співробітницею дитячого журнала „Дзвінок" у Львові, куди запросив її тодішній радактор, Іван Крип'якевич, відомий історик і письменник для дітей. Після І світової війни стала співробітницею журналів „Світ Дитини" і „Малі Друзі", а також жіночих львівських журналів. У бібліотеці „Діла" вийшла її велика повість „Ганнуська йде до міста", а М. Таранько, видавець „Світу Дитини", видав її збірки казок та оповідань дітям. У дитячих журналах підписувалася звичайно псевдом Галя.

Під кінець другої світової війни опинилася в Німеччині, жила в таборі ДіПі, де зразу відновила свою письменницьку працю і дала чи не вперше в нашій літературі твір на тему останньої війни п. з. „Петрусева повість", а відтак другу його частину „Тайни гір". Стала співробітничати в відновлених на еміґрації „Малих друзях" і інших виданнях, а після переїзду до ЗСА співпрацювала постійно в журналі „Веселка" і „Наше життя" — органі СУА. При тому писала теж більші твори, з яких появилося велике оповідання „Весняні бурі", видані в Німеччині заходами її учня о. д-ра М. Коржана, а у в-ві „Нашим дітям" — ОПЛДМ" збірка казок і оповідань „Напровесні". Численні казки з оповідання розкинуті в журналах, а теж численні ще в рукописах — ждуть на своє видання окремими книжками.

Твори О. Цегельської завжди мали свого вдячного читача, а в творах для дітей виявила глибоке знання дитячої душі і особливий хист промовляти до їхньої душі.

О. Цегельська була членом - засновником ОПЛДМ — Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, членом ОУП „Слово" і до кінця свого життя була творчою.

Найкращим виявом пошани для покійної письменниці буде видання вибраних її творів, які ждуть в архіві ОПЛДМ на свою появу.

Учителі – Виховники – Родичі

Щойно вийшла з друку нова підручна книга
„УКРАЇНА —
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ДЛЯ МОЛОДІ"

Видано її заходами Об'єднання Православних Сестрицтв у США. за редакцією
Людмили Івченко-Коваленко

Про цю працю, про її підготовку багато писала українська преса. І це вправді цінна підручна книга для кожного українського дому, а вже зокрема для такого, де виховуються діти і молодь.

Є це багато ілюстрований підручник-енциклопедія, в якій знаходяться такі розділи: географія, археологія, історія, література, театр, музика, образотворче мистецтво, народне мистецтво, архітектура, наука і техніка, сільське господарство, промисловість, заповідники та інше.

Енциклопедія видана на добрім папері, в полотняній мистецькій оправі, великого формату. Стор. 271. Ціна $15.00 американських.

Замовляти:

Mrs. A. SELEPYNA
680 Stuyvesant Ave.,
Irvington, N. J. 47111, USA.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ У 50-РІЧЧЯ УВУ

НЮ ЙОРК (УПС) — Українські науковці, які живуть на терені ЗСА та Канади, подбали про те, щоб належно відзначити велику для української науки подію: 50-річчя існування та праці Українського Вільного Університету. Це відзначення відбулося в Ню Йорку, 23-24 жовтня 1971 р. у формі наукової конференції (симпозіюм), яку підготовив комітет під головуванням д-ра Петра Ґоя.

Згідно з наміченим пляном, праці конференції велися в окремих секціях. Незалежно від того відбулося дві пленарні сесії, присвячені положенню на українських землях під сучасну пору та справам церковним. Конференція пройшла з повним успіхом, про що свідчить участь понад 300 осіб заінтересованих окремими науковими проблемами, а також те, що зі зголошених 69 доповідачів у конференції взяло участь 52.

В часі двохденної конференції працювало одночасно 9 секцій: економічна (голова д-р О. Бей), історично-географічна (голова д-р Ю. П. Кульчицький), мовна (голова д-р Б. Б. Чопик), літературна (голова д-р Д. Штогрин), політичних наук і права (голова д-р І. Гвозда', психологічна і педагогічна (голова д-р І. Головінський', соціологічна (голова мґр. Рената М. Шаран-Олеарчик), бібліографічна (голова д-р О. Соколишин), інженерна (голова інж. Р. Гавриляк), музикології (голова проф. д-р А. Шуль). На пленарній сесії присвяченій проблемам сучасної України з доповідями виступали: д-р М. Сосновський („Деякі аспекти національної політики совєтського режиму упродовж 60-х років"), О. Зінкевич („Українська політична думка у самвидавській літературі"), проф. В. Янів („Соціологічна аналіза самвидавської поезії Ігоря Калинця") та мґр. Я. Чехут („Постання Товариства охорони пам'ятників історії та культури УРСР").

Конференція присвятила увагу також церковним справам. З вичерпною доповіддю н. т. „Українська церква в минулому та сьогодні" виступив проф. М. Чубатий. Його доповідь доповнив проф. М. Лабунька. На закінчення конференції проф. В. Стецюк ширше з'ясував „Стан української науки у вільному світі", а проф. В. Янів говорив про „Майбутнє Українського Вільного Університету: його завдання та перспективи".

Треба відзначити, що у конференції взяли численну участь молодші українські науковці, які тепер працюють викладачами і дослідниками на американських та канадських університетах. Вже той сам факт, що ця конференція згромадила таке число українських наукових сил, які прибули з таких далеких стейтів як Ютаг, чи з канадської провінції Манітоба, з Флориди, Ілліної тощо — має свою вимогу і засвідчує, що наші молоді наукові сили продовжують тяготіти до всіх тих проблем, які стосуються українського життя на Україні та в діяспорі.

Конференцію підготовив спеціяльний комітет в складі: д-р П. Ґой (голова), д-р М. Боровик, д-р В. Лучків, д-р М. Сосновський та д-р Б. Футей. Підготовкою програми окремих сесій займалися голови секцій. Як нас інформують, згаданий комітет плянує публікацію читаних на конференції доповідей. Запляно-ваний збірник вийде в серії публікацій Українського Вільного Університету.

С. Мхардзелі

У СУРАМІ

Худенькі плечі обвіває вітер,
А блискавка рубає хмар хребти,
І гасне промінь ув очах привітних,
І кличе смерть і не здаєшся ти.

І вибухає слово, наче порох,
І ти мечі гартуєш по ночах.
І ломикамінь знов шукаєш в горах,
І танучи згоряєш, мов свіча.

Хвилюєшся: про що шумлять ялини?
Сирітці помагаєш у біді.
І в Картлі українська пісня лине,
Й сурамська ніч світлішає тобі.

Співа пастух, сміється хлопченятко —
Й зринають в серці співи чарівні.
І вірш тремтить в руці: немов ягнятко,
Й збираєш, мов фіялоньки, пісні.

Камін душі тут Леся розпалила,
З грузинами ділила чесний хліб.
Моя сестра, смутна, бліда і мила,
Що розсипала світло по землі.

Складаю нев'янучий вінок в пам'ять моєї дорогої приятельки, читачки „Променя" бл. п. Євгенії Леськів, яка відійшла в позасвіти в травні 1971 року, на журнал „Промінь" в її світлу пам'ять складаю $10.00.

Ольга Семенюк, Емесбурґ, Онт.

ПРИЄМНІ ЗУСТРІЧІ

Ванкувер, Б. К.

Членки Провінційної Екзекутиви на Б. К. мали приємність вітати у себе крайову голову Жіночої Ради, достойну пані Г. Гнатишин з Саскатуну, яка при об'їзді відділів в Британській Колюмбії знайшла час, чим зробила велику приємність членству, зустрітись з громадянством Ванкуверу, яку зарядила Провінційна Екзекутива. Гордимось тим, що наші працьовиті і здібні членки очолюють важні посади і одночасно знаходять час зустрітись з українськими громадянами. На місці буде привітати пані Г. Гнатишин з високою нагородою — Шевченківською Медаллю, — яку їй вручено на Конґресі К.У.К. в Вінніпезі, за її невтомну працю.

Після Служби Божої в церкві Пресвятої Богородиці в Ванкувері, парафіяни мали нагоду почути про актуальні справи і особисто поговорити з пані Г. Гнатишин при горнятку чаю, яке улаштували членки Пров. Екзекутиви. Вечером, в гостиннім домі голови Пров. Екзекутиви пані М. Вакалюк, членки мали доповнюючі сходини і вручили скромний дарунок пані Г. Гнатишин, на доказ пошани і вдячності за її відвідини.

Висловлюємо подяку громаді в Волей за безкоштовне вирентування залі під час З'їзду Жіночої Ради. Це доказує, що наше членство співпрацює з іншими організаціями, до складу яких входять наші відділи, бо вони приносять користь суспільству. Тому, що каденція голови Ради є на 3 роки, бажаємо шановній пані Г. Гнатишин якнайкращих успіхів в праці на користь людства.

**
*

Заходом Ванкуверської Місійної Округи 13 листопада був улаштований бенкет, на якому промовляла пані О. Лукомська з Едмонтону — голова Р. У. Ш. на Західню Єпархію, ділова секретарка С.У.К., Референтка Добродійної Праці, учителька української школи в Едмонтоні та довголітня провідна членка, яка зацікавлена і багато часу присвячує проблемам шкільництва та жіноцтва. Шановна голова відвідала українські школи при громадах в Ванкувері та Волей і подала свої завваги та поучаючі вказівки, що до ведення і поліпшення наших шкіл. Доповідь на бенкеті виголосила в цікавій і поучаючій формі. Пані О. Лукомська, володіючи природньою умілістю висловлення, в надзвичайно умілий спосіб представила потреби існування шкіл. Нам більше потрібно такого контакту з нашими провідниками, бо справа шкільництва — це наше майбутне існування. Репрезентантка шкільництва до Р.У.Ш. від ванкуверської Місійної Округи пані М. Лебедович, надзвичайно уміло перепровадила програму. Вечером членки Провінційної Екзекутиви та Всечесні отці з добродійками, в домі голови пані М. Вакалюк, мали нагоду ближче познайомитись з шановною доповідачкою. При цій нагоді складаємо сердечну подяку пані О. Лукомській за її відвідини та бажаємо їй успіху в різних ділянках праці, в яких вона бере участь.

К. Б.

КРАСА І СОН

Щоб спати міцно, спокійно, подбайте, аби ліжко було широким, матрац не дуже м'яким, без горбів чи западин. Дехто має звичку під час сну зариватись обличчям у подушку. Це шкідливо, бо заважає нормально дихати, сприяє появі зморщок, подвійного підборіддя.

Прокинувшись, лежачи глибоко подихайте, поворушіть руками і ногами, а вже потім встаньте, зробіть ранкову зарядку, присвятіть 5-10 хв. доглядові за обличчям.

Якщо вранці у вас набрякають повіки, прикладайте холодні примочки з міцного настою чаю. Хвилин за 5 зніміть примочку і, не витираючи повік, змастіть їх будь-яким жирним кремом, а потім витріть рушником. Залишати на обличчі живильний крем на ніч не рекомендується: від цього шкіра може стати ще більш в'ялою і набряклою.

Як правило, спати слід з відкритим вікном або у добре провітреній кімнаті.

Не читайте перед сном, особливо лежачи.

Заважає спокійному сну також ситна вечеря, їсти треба не пізніше як за 2-3 години до сну.

ЕТИКА ЗАВЖДИ ОБОВ'ЯЗКОВА

Закінчивши обід, чоловік сито гикнув, солодко потягнувся і встав з-за столу, колупаючись шпичкою у зубах. На докірливий погляд дружини спокійно відповів: „Я ж у себе дома! Гостей нема. Хіба я тебе образив?"

Дивно, але дехто вважає, що дотримуватись етичних норм треба лише на службі чи в гостях (або коли сам їх маєш). А в колі сім'ї, мовляв, поводиться так, як тобі заманеться. Можна їсти плямкаючи (хоч неприємно тим, хто сидить за столом поряд). Можна ходити напівдягненим, не звертаючи уваги на іронічні погляди дітей і зауваження дружини.

Все це прояви зневаги до близьких, людей, яких ти повинен глибоко поважати. Нарешті, це зневага і до самого себе. Бо культурна людина ніколи не забуває про побутову етику — незалежно від обставин і місця. Адже справжня культура поведінки, вихованість існують не для парадності, а на кожний день і для кожного. Саме вони обумовлюють нормальні, здорові стосунки і між родичами, друзями, знайомими.

Ю. Шанін

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Як я вивчав азбуку

— А? — спитав я сам себе.
А теля у шибку: „Бе!"
А в дворі хлопя реве:
„Ве!"

А гусак над ним: „Га-га!"
Так од сміху і ляга.
Гусака гень із води
Трактор гонить: „Ди-ди-ди!"

Синій вечір хмурить брови,
Випливає місяць вже.
„Му" приносять в хлів корови,
А жуки привозять „Ж-ж-же"
...Ходить, носить білий світ
На собі весь алфавіт.

Л. Стрельників

Мороз і вітер

Жили та були сніжинки. Народилися вони в сніжній хмарі високо над землею.

Усі вони були подібні одна до одної, як сестри. Одна була зовсім як зірочка з шістьма променями. Друга нагадувала квітку з шістьма пелюстками.

Виросли сніжинки і полетіли на землю білою зграєю. Їх було так багато, що ніхто не міг би їх полічити.

Діти робили з маленьких сніжинок великі сніжки і ліпили снігові баби.

Надвечір прийшли на допомогу сніжинкам мороз і вітер.

Мороз загнав, кого міг, до теплих хат. Але люди дуже непосидющі. Вони одягли кожухи, шапки, валянки.

Рушили валянки, поповзли полози дорогами, вулицями.

Пішов вітер гуляти полем, взявся піднімати сніжинки. Довелося сніжинкам податися разом з вітром у путь. Довго кружляли вони полем. Аж ось

трапився по дорозі ярок. Сховалися вони в ярку од вітру.

Але найкраще було тим сніжинкам, які попадали в лісі.

Там дерева не пускали вітру, не давали йому розгулятися. У лісі тихо. Хіба що лісовий звір побіжить і залишить на снігу слід своїх лап.

Але згодом і в лісі сніжинки не знайшли собі спокою.

Що ж з ними сталось потім? Щоб дізнатися про це, доведеться діждати весни.

І. і О.

ЗАРАЗ

Таке просте це слово **зараз.** І ось саме через це слово трапилась оця маленька пригода.

Було це в неділю. Ліда прокинулася рано, похапцем одяглася й почала гратися в ляльки.

— Лідо, — сказала мама, — спочатку прибери ліжко, умийся, а потім грайся скільки хочеш.

— Зараз, — відповіла Ліда й продовжувала гратися.

Ще кілька разів нагадувала мама, що треба вмитися.

— Зараз, зараз! — повторювала донька.

„Мабуть, Ліда не розуміє цього слова", — подумала мама і вирішила перевірити.

— Хочеш, у цирк підемо, ведмедів-велосипедистів подивимося? — сказал вона дівчинці.

Ліда аж підскочила од радощів.

— Хочу, хочу, мамочко! А коли будемо снідати?

— Зараз, — відповіла мама й почала готувати сніданок.

А ліда закрутилася коло неї, щебечучи, як горобенятко:

— Мамо, випрасуй мені суконку! Мамо, зав'яжи стяжку! Мамочко, давай швидше снідати!

— Зараз, — одказувала на все це їй мама, а виконувати її прохання не поспішала і спокійно робила своє.

Ліда спершу надулася, а потім навіть заплакала.

— Чого ти плачеш? — поцікавилась мама.

— Як же мені не плакати? Ти сказала „зараз", а сама суконки не прасуєш і снідати не даєш.

— „Зараз" — означає „потім", „через якийсь час", — схитрувала мама.

— Хто це тобі сказав? — здивувалася Ліда.

— Твоє неприбране ліжко, твої іграшки, які ти вчора розкидала й досі не поклала на місце.

Ліда озирнулася і витерла сльози.

— Зараз, зараз я все приберу, — зітхнувши, сказала вона й почала прибирати все.

Ось яке серйозне це слово „зараз". Правда ж?

А. Вишняков.

Байка про Бориса

Був собі маленький хлопчик звавсь Борис.
Очкі чорні, мов тернина,
У руках кійок, лозина,
Він у парку на поляні білку пас.

І була та білка хитра на біду,
Все по парку уганяє,
Лиш горішки поїдає,
До Борисика все каже „не піду".

А Борисичок хлопчина був такий,
Що коли вже щось захоче,
То давай, хоч серед ночи,
Впертий вдавсь на вроду ось який!

Тож виймає він горішки
Із кишені, й на вприсідки,
Він благає хитру білку „на, ходи
Їж до схочу люба білко,
Лиш прийди до мене близько,
Хочу спинку я погладити твою".

Але білочка на вроду хитра є,
То-ж горішки поїдає,
Борисика не підпускає,
Щоб була не злапав він її.

Скік на гілку, скік на другу,
Я горішків повну губу,
В свою хатку понесу,
А до тебе не піду.

Борисичок не вгаває,
До бабуні підбігає,
Просить „дрібку соли дай,
На хвоста я білці сипну,
А тоді її вже зловлю,
Буде білочка напевно вже моя".

Білка вертиться, стрибає,
До Бориса підбігає,
Лапку-ручку подає,
Усміхається весело,
Крутить хвостиком дебелим,
І такі слова рече:

„Як ти бачиш я маленька,
Але дуже я звинненька,
І втікти можу ось враз,
Та коли ти так завзятий,
Я не буду відмовлятись,
Приємности тобі дать.

Підійду до тебе близько,
Сядем вкупці тут ось низько,
І горішки разом ми,
Будем їсти, я-ж тобі
Оповім, що тут у парку,
Роблять білки на світанку,
Про жуків, джмелів і жабок,
Про ворон, сорок, ховрашок,
Про стрибунчиків зелених,
Про метеликів веселих.

А наговорившись досить,
Ми побігаєм ще трохи,
А тоді розійдемось:
Ти до дому
Я — в гайок.

Баба Галя

Ню-Йорк, весна 1967.

ОДЕРЖАНІ КНИЖКИ

Україна — енциклопедія для молоді за редакцією Людмили Івченко-Коваленко. Накладом Об'єднання Українських Православних Сестриць у США. Савт Бавнд Брук — Н. Ю. 1971 р.

Календар Рідна Нива на 1972 рік. Накладом Видавничої Спілки Еклезія — Вінніпеґ.

25-літній ювілей Колегії св. Андрея в Вінніпеґу при Манітобському університеті. Вінніпеґ, 1971 р.

Ювілейна книга — Української Греко-Православної Церкви св. Юрія Переможця в Ляшін, Кве. 1971 р Видано заходами громади св. Юрія .

Шашкевичіяна — Видає Інститут-Заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі. Збірник присвячений життю, творчости і культові Маркіяна Шашкевича.

Роман Рахманний — Червоний сміх над Києвом — сатиричні нариси. Видання Петра Плевако. Париж — Монтреал, 1971.

Леся Українка — Бояриня. Драматична поема. Видання організації Українок Канади у Ювейний Рік Лесі Українки. В другій частині наукова стаття Михайла Драй-Хмари „Бояриня". Торонто, 1971 р.

Dr. Yurij D. Knysh — Combat Correspondence Selected Epistolary Confrontations on the Question of Ukrainian Identity. Winnipeg 1971.

У першу річницю смерти мого дорогого мужа, бл. п. Стефана Франка, який відійшов від нас 6 січня 1971 року, складаю на нев'янучий вінок в його світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь".

Дружина Параскевія Франко Теодор, Саск

На свіжу могилу мого дорогого сина бл. п. Николая Франка в Овкборн, який відійшов в листопаді 1971 року, замість квітів складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Мама Параскевія Франко, Теодор, Саск.

ЖИТТЯ – ЦЕ РУХ

Старість неминуча. Однак, якою буде вона, багато в чому залежить від нас: чи зуміємо її відстрочити, чи, самі того не бажаючи, наблизимо.

Старіння організму — тривалий біологічний процес, що призводить до зниження обміну речовин, функцій серцевосудинної, нервової та ендокринної систем.

Якщо старість приходить рано, то це, як правило, — патологія, результат малорухомості, неправильної організації праці та побуту. Призводять до раннього старіння також нервово-емоційні перенапруження, хвороби.

Середня тривалість життя збільшилася з 35 до 69 - 74 років, помітно зростає кількість довгожителів, серед яких переважають жінки.

Так у чому ж секрет подовження активного життя, збереження творчих і фізичних сил?

Життя — це рух! І у русі, перш за все, запорука нашого здоров'я. Буде це посильна праця чи активний відпочинок, піші прогулянки чи заняття фізкультурою та спортом — все це викликає активну діяльність м'язів, благотворно впливає на серцево-судинну, ендокринну, нервову та дихальну системи, опірно-руховий апарат, нормалізує обмін речовин, відновлює порушені функції організму, викликає бадьорість, приплив сил, створює добрий настрій.

Та, на жаль, ще багато людей спершого віку недоцінюють значення цього фактора, ведуть малорухливий спосіб життя, який погано впливає на здоров'я, призводить до розвитку атеросклерозу, ожиріння, коронарної недостатності і інфаркту міокарда, захворювання печінки тощо.

Іншим важливим фактором збереження здоров'я, боротьби з передчасною старістю є посильна праця.

Протягом трудової діяльності у людини виробляється певний стереотип. Тому різкий перехід від праці до бездіяльності призводить до розвитку так званої „пенсійної хвороби" для якої характерне зниження потенціальних можливостей і порушення фізіологічних функцій організму. З'являються кволість, апатія, знижується руховий режим, що стає поштовхом до розвитку багатьох хвороб. Тому для людини старшого віку не бажані різкі зміни у житті.

Збереження професійної працездатності протягом якнайдовшого часу є не лише фактором довголіття, а й державним завданням, бо у старшому віці людина має досконаліші трудові навички, багатий досвід. До того ж, раціональна праця благотворно діє на нервову систему, запобігає передчасному старінню, підтримує життєвий тонус та інтерес до оточення.

Праця благотворно впливає на організм старіючої людини, якщо дотримано гігієни і ритму трудової діяльності, а також правильно чергуються праця та відпочинок, бо перевтома негативно впливає на організм. Рекомендується надавати перевагу активному відпочинку (прогулянки, фізкультура, праця в саду, мисливство, рибальство, їзда на лижвах та ковзанках.

У збереженні довголіття велику роль відіграє й інший вид відпочинку — сон, під час якого відновлюється енергетична рівновага, відбуваються складні біохімічні та фізіологічні процеси в організмі.

Кімнату перед сном слід добре провітрити. Треба привчити себе лягати і вставати в один і той же час, спати не менше семи годин на добу. Перед сном корисні 15 - 20 хвилинні прогулянки, теплий душ (35 - 37 градусів). При порушеннях сна — спокійні вечірні фізичні вправи, теплі ванночки або грілка до ніг.

Не рекомендується перед сном дивитися телевізор, займатися розумовою працею, вечеряти.

Раціональне харчування також може активно і цілеспрямовано впливати на запобігання передчасного старіння. Так, обмеження в харчуванні допоможе в боротьбі з ожирінням. Відомо, що середня тривалість життя товстих людей на 10 - 15 років менша, ніж людей з нормальною вагою.

Їжа повинна бути різноманітною, легко засвоюватись, мати достатню кількість вітамінів (соки, фрукти, овочі), продуктів, що запобігають передчасному розвитку атеросклерозу (сир, молоко, олія, нежирні сорти м'яса, риби).

Необхідно слідкувати за очима, бо порушення зору можуть викликати головний біль, подразливість, швидку стомленість.

Велике значення для подовження життя має нормальний стан нервової системи, яка регулює життєдіяльність організму. Встановлено, що нервово-емоційні перенапруження призводять до порушення обміну речовин і розвитку атеросклерозу, гіпертонічної хвороби, діабету, психічних захворювань, сприяють передчасному старінню. Ось чому так важливо виховувати в собі волю, такт, самодисципліну, що допомагають підтримувати добрий настрій, дружні взаємовідносини на роботі, в побуті та сім'ї. Це збереже здоров'я, творчу працездатність.

Ольга Капітонова лікар

ЗВІТ ПРОВІНЦІЙНОГО З'ЇЗДУ В САСКАЧЕВАНІ

Провінційний З'їзд Союзу Українок в Саскачевані відбувся під час з'їзду складових організацій СУС та Інституту П. Могили в Йорктоні Саск. в днях 5, 6 і 7-го листопада 1971 в Українськім Народнім Домі.

З'їзд почався в п'ятницю вечером 5-го листоп. реєстрацією делегаток і гостей. На спільній сесії складових організацій того самого вечора пані О. Гавриш, голова пров. екзек. привітала учасників з'їзду та виголосила доповідь на тему: „Спостереження і рекомендації".

Після закінчення спільної сесії, відділ Союзу Українок ім. Олени Пчілки в Йорктоні улаштував для делегатів і гостей гарне чайне прийняття.

В суботу рано, 6-го листоп. почались окремі сесії складових організацій. До президії з'їзду увійшли: пані: О. Гавриш голова екзекутиви, Леся Івасюк, голова Союзу Українок Канади, бувші голови пров екз. О. Андрущак, С. Стратійчук, П. Кушнір. Секретарками сесії були: А. Тріщук, П. Семенюк. З'їзд офіційно відкрила голова — пані Оля Гавриш, привітала делегаток і гостей, а зокрема пані Лесю Івасюк, голову Союзу Українок Канади з Едмонтону, членок відділу в Йорктоні, зложивши їм подяку за таке гарне вчорашнє чайне прийняття й гостинність. У своїм слові голова пані Гавриш підкреслила, що наради будуть проходити під кличем „Вивчаймо українську мову". „Ми свідомі того факту — зазначила голова, — що одною з головних проблем є занепад української мови. Наші наради повинні стреміти до розв'язування цієї проблеми. Цей з'їзд повинен винести постанови у формі резолюцій, які будуть нас зобов'язувати і щоб наш клич не був лише на папері порожною фразою. Наші постанови повинні бути такі, щоб їх можна було виконувати". Далі, пані Гавриш попросила учасників брати активну участь у дискусіях, бо успіху можна осягати лише спільними силами.

Слідувала молитва, яку провів о. М. Стеценко, вшанування померлих членок і слово пароха місцевої громади о. М. Стеценка. Привітавши учасників з'їзду, о. Стеценко дав признання упорядчикам з'їзду за його головну провідну ціль — „Вивчаймо українську мову", висловив з того приводу свою радість та підкреслив, що радий створити кляси навчання української мови і для дорослих.

Після прийняття протоколу з останнього з'їзду, вибору комісій — номінаційної і резолюційної, фінансового звіту пров. екзекутиви і висловлення їй вотуму довір'я з'їзд заслухав привіти делегаток відділів. Перший звіт був від делегатки і голови місцевого відділу ім. Олени Пчілки, що його зложила пані Анаст. Лис. Далі слідували привіти від відділів: ім. Доньки України, Реджайна — Одарка Король, ім. Марії Маркович, Канора — Марія Котелко, ім. О. Кобилянської, Саскатун — Оля Андрущак, ім. кн. Ольги, Айтуна — М. Березюк, ім. Л. Українки, Бюкенон — Ю. Талпаш. Писемний привіт наспів від відділу ім. Л. Українки з Ватсон — М. Кінащук.

Пані О Гавриш представила голову Союзу Українок Канади пані Лесю Івасюк, яка прибула на з'їзд, як голова організації й як гість-доповідач. Пані Івасюк, крім свого слова вітала делегаток, висловила признання провінц. управі в Саскатуні за пророблену працю. Доповідь пані Івасюк була на організаційну тему.

Про Музей Союзу Українок в Саскатуні говорила пані Марія Дорош, а зокрема про його заплянована працю — музейну фундацію. По цій самій лінії промовляла пані С. Стратійчук, уступивша голова музею. У своїм слові вона між іншим сказала, що в квітні 1970 року Музей став окремою організацією Союзу та отримав від уряду номер на звільнення від доходового податку. Всі складові організації повинні збирати жертви на музейну фундацію. Наколи будемо мати площу і започаткований фонд, то можна буде сподіватися фінансової допомоги від уряду на ціль музейного будинку.

В дальшій програмі сесії були питання й відповіді в організаційних справах. Чи вигідно мати річні збори в листопаді? — Централя Союзу Українок вимагає, щоб по річних зборах кожний відділ негайно виповнив анкету і заслав до централі в Едмонтоні. Централя потребує точного адресаря заряду кожного відділу. Дискутовано поділ провінції на округи і щоб з кожного округа на з'їзді була представниця до провінц. екзекутиви; в такий спосіб буде кращий контакт. Річні звіти, або описі посилати до „Променя" до Вінніпегу. Голова Союзу пані Івасюк звертає увагу, що кожний обіжник, що висилає централя чи пров. екзекутива повинен бути читаний і обговорений на зборах, пригадала також про святочні привіти до „Променя".

Верифікаційна комісія (Кароля Завадюк, Анна Тріщук і Катерина Волощук) повідомила, що на пров. з'їзд прибуло 16 делегаток і 34 гостей на сесію Союзу Українок. Хоч число невелике, одначе з'їзд був успішний завдяки добрій програмі та ухваленням конкретних постанов. Ми мусимо уводити в практику наш клич „Вивчаймо українську мову".

Склад провінційної управи Союзу Українок в Саскачевані:

Голова — Катря Шолтер,
уступивша голова — Ольга Гавриш,
1-ша заст. голови — Марія Гарбус,
2-га заст. голови — Емілія Табашнюк,
3-тя заст. голови — Оля Андрущак,
Рекорд. секретаарка — Марія Воронюк,
Кореспо. секретарка — Оксана Олекшій (добр.),
Касирка — Савела Сорочка.

Референтки — народнього мистецтва — Параня Турецька ,освіти — Марія Цьона, стипендій — Анна Тріщук, зовнішніх зв'язків і Прав людини — Анна Холод, журнала „Промінь" — Анастасія Кіщук, дитячих садочків і архіву — Леся Удод (добр.). Контрольна комісія — Катерина Панграс, Марія Пернаровська, Павліна Хомин.

Жертви зложили під час з'їзду на орган. фонд пров. екзекутиви Союзу Українок в Саскачевані: по $25.00 — відділ О. Кобилянської — Саскатун, відділ Кн. Ольги — Антуна; по $10.00 — відділ М. Маркович — Канора, відділ Л. Українки — Ватсон, відділ О. Пчілки — Норт Бетлфорд; по $5.00 — Клавдія Малінська — Канора, Анна Полович — Канора, Анна Тріщук — Саскатун, Марія Дорош — Саскатун. Відділ М. Маркович в Канорі зложив $15.00 на ступендійний фонд. На музейну фундацію відділ О. Кобилянської в Саскатуні зложив $200.00, а відділ в Бюкенон — $32.60.

Під час спільного бенкету вечером 6 листопада відділ О. Пчілки в Йорктоні вшанував корсажами обидвох провідниць — крайову пані Лесю Івасюк і провінційну — Ольгу Гавриш. Пані О. Гавриш офіційно привітала голову Союзу Українок Канади, пані Лесю Івасюк.

Параскевія Семенюк і Анна Тріщук — секр. з'їзду.

Спостереження й рекомендації

(Цю доповідь виголосила на пров. з'їзді в Йорктоні голова пров. Управи Ольга Гавриш).

З досвіду пророблені в Саскачевані організаційної праці (Союз Українок), яку я мала честь очолювати через останніх чотири роки, хочу подати деякі мої спостереження й рекомендації.

Одною з головніших проблем в сучаснім українськім житті в Канаді є занепад української мови. Молодшому поколінню загрожує асиміляція. В наших організаціях через останніх кілька років ми завважуємо нахил легковажити приналежність до організації, а то й віддалятись з її рядів. Отже шукаємо відповіді на такі й подібні їм питання.

Робимо висновок, що українське православне „вірую" і українське національне „вірую" це моральні чинники нерозлучні з собою. Відділити одне від одного це значить тратити основу, на якій наше організаційне життя в Канаді до цієї пори зростало.

І коли закрадається та поширюється переконання, то ми вповні виконуємо наші обов'язки, коли придержуємось православної віри, а мова, в котрій молимось не є важна. І тут то якраз створюється трагедія нашого буття як національної групи.

Доводиться нам досить часто почути питання „Навіщо нам у Канаді плекати рідну мову?" Кожну ідейну і вірну собі та своєму народові людину таке питання неначе міцно вдарить, але ми шукаємо спокійної відповіді, а їх аж три основних.

Перше з них це **ідентичність.** Кожна одиниця, вже з природи мусить, щоб чутись щасливого зрівноваженою і повновартною відчувати теплу близьку приналежність до якоїсь групи.

Друге — століттями надбаної **культури** неможливо плекати і розвивати без мови, бо сама мова є культурою даного народу. На мові зростала українська культура впродовж багатьох століть. А урядові чинники в Канаді дають нам нагоду, заохочують, щоб кожна етнічна група плекала в себе свої культурні цінности, дорожила ними та вносила їх в загальну канадійську культуру.

І третє та дуже важливе в наш час — ми мусимо посилити і то в поважних розмірах працю **в рідних школах.** Поруч дому рідні школи мають завдання виховувати провідників та оборонців українського народу. Перед нами лежить обов'язок виховати кадри свідомої, ідейної молоді, яка не повстидається рідної мови і свого походження, а навпаки — з гордістю стане в його обороні.

Як осягти такі цілі? Ми повинні звернути особливу увагу на вербування з-поміж нашої молоді надійних і здібних людей, яких ми в потребі піддержали фінансово на курсах українознавства, провідництва, або на курсах журналістики. Треба забезпечити зріст провідників та оборонців наших інтересів. Вірю, що ця справа заслуговує на повну піддержку цілого нашого з'їзду.

Серед українського суспільства в Канаді зростає загальне зацікавлення методами виховання української молоді. Постійно зростає число вишколення педагогів — знавців навчання української мови. Використовуймо їх вповні, заохочуймо їх морально і даваймо їм фінансову піддержку. І зсумовуючи все вище сказане, приходимо до таких заключень:

Приготовляймо наших дітей до української школи через створювання в наших домах рідної української атмосфери. Ми мусимо постановити, щоб в кожнім свідомім українськім домі знаходилися українські часописи, книжки „Кобзар", Історія України, словники, а понад все — розговірною мовою дома повинна бути українська мова. І лише серед такого оточення ми можемо сподіватись, що наші діти засвоять любов і пошану та гордість до свого походження, до всього з тим рідного.

Щоб розвинути в дітях зацікавлення, прив'язання і любов до мови та взагалі викликати в них певні переконання, родичі самі повинні повсякчасно давати їм добрий примір. Не маємо рації казати дітям одне а самим робити інше. Тим родичам, котрі відчувають, що вони не є компетентні в українознавстві кидаємо визов — попрацювати над собою. Книгарські полиці заповнені енциклопедіями українознавства та різними підручниковими матеріялами.

А на закінчення — творім Клюби Українознавства при наших відділах ТУС, С.У.К. СУМК. А українські школи з активним зацікавленням родичів українознавстві дадуть позитивні висліди. Тому всі йдемо до великого спільного діла, як Франкові „Каменярі", щоб розбити скалу байдужности та промостити ясні і широкі дороги майбутнім працівникам на ниві громадській

О. Гавриш

З УХВАЛ ПРОВІН. З'ЇЗДУ В САСКАТУНІ

З надісланих на три сторінки густого друку резолюцій, в яких у великій мірі було багато привітань різним установам, редакція „Променя" за дозволом пров. управи Союзу Українок в Саскачевані вибрала ті ухвали з'їзду, які відносяться до конкретних ідеологічно-програмових дій нашої організації:

● Застановляючись над кличем цього Провінц. З'їзду в Саскачевані „Вивчаймо українську мову", його учасники закликають своїх членів негайно цей клич уводити в життя по відділах, застосовуючи при цьому:

а) Організування Дитячих Садочків та давання більше опіки українським і недільним школам.

б) Найкращим студентам, чи учням по школах за їх успіхи в навчанні української мови давати стипендії і нагороди у формі книжок чи грошей, посилати до літніх осель або на літні курси українознавства.

г) Організувати вечірні курси українознавства для дорослих.

г) По наших домах створювати атмосферу, де б розговірною мовою була українська.

● З'їзд закликає членство посилити кампанію за збиранням фондів на музейну фундацію Союзу Українок Канади і на цю ціль влаштовувати різні імпрези та при них інформувати наше громадянство про потребу власного музейного будинку і його завдання.

● З'їзд оцінює важливість Рідношкільної Фундації ім. Василя Сарчука, яку формує Рада Української Школи при Українській Греко-Православній Церкві в Канаді і закликає членок по відділах в Саскачевані до всебічної підтримки фундації.

● З'їзд стверджує брак членства з молодшої генерації в рядах ТУС і СУК й закликає членство на місцях звернути на це особливу увагу та припоручає членству посилити працю в культурно-освітній ділянці.

З'їзд пропонує, щоб Провінційні Екзекутиви складових організацій скликали конференцію „Воркшап" не пізніше, як 1-го травня 1972 року з повною участю представників льокальних відділів всіх складових організацій і Інституту ім. П. Могили для оформлення специфічних програм акції для всіх льокальних відділів у розв'язуванні таких проблем:

а) Відсутність відвічальних і відданих членів всіх складових організацій.

б) Відсутність більшого числа наших дітей на літніх оселях, і причина, чому такий малий відсоток нашої молоді належить до організації СУМК.

● З огляду на конечність перебування наших дітей в українській атмосфері бодай через певний період часу кожного року для поглиблення відчуття й пошани до української мови й культури;

і з огляду на факт, що ми маємо дві літні виховні оселі в Саскачевані, у Вакав і в Канорі, які можуть створити таку атмосферу, але які не є задовільно підтримувані ані фінансово, ані участю дітей у них;

цей з'їзд пропонує, щоб кожний льокальний відділ кожної складової організації Союзу Українців Самостійників започаткував більш посилену підтримку обох цих виховних літніх осель більшою щедрістю і заохочуванням студентів перебувати в них.

КАТРЯ ШОЛТЕР — НОВООБРАНА ГОЛОВА

По відбутому з'їзді Союзу Українок в Саскачевані, членство покликало на провідне становище молоду українку, по професії учительку державної і української школи пані Катрю Шолтер

Пані Шолтер походить з родини Гаргарів, які живуть в околиці Гедерлей. Тут Катруся народилась, тут ходила до школи, тут закінчила публичну школу, а вищу закінчила успішно в Норт Белтфорд. Ще за шкільних часів Катруся часто дописувала до „Українського Голосу" — писала листи до Дідуся Наума. Зміст тих листів був дуже цікавий.

Ще малою 10-літньою дівчинкою Катруся вписалась до СУМК-у у Віткові, де працювала з ентузіязмом, опісля записалась до відділу СУМК у Норт Бетлфорд, округа Верховина і тут також виявила себе активною — брала участь у сумківських з'їздах, де все з відзначенням попису валась.

По закінченні вищої школи вступила до учительського семінаря і з успіхом закінчила його. Перебуваючи в Інституті П. Могили в Саскатуні Катруся була головою студентського дівочого гуртка Могилянки. Тут у той час була також членкою управи СУМК. Залишила студії в університеті і почала працювати в Саскатуні. 1965 року Катруся одружилась з Іваном Шолтером. Тепер Катря Шолтер є мамою двох діточок — 5-літньої Катрусі і 3-річного Богданка. Дім молодого поружжя відзначається своїм українським духом, в якім на рідній мові виростають діти.

Пані Шолтер є членкою відділу Союзу Українок ім. О. Кобилянської в Саскатуні, входить до управи як освітня референтка, є членом нової громади Всіх Святих в Саскатуні, де віддано працює. Вже п'ять років пані Шолтер занимає позицію учительки в українській школі при Катедрі, два роки як директорка школи. Свого часу пані Шолтер навчала в садочку при КУК в Саскатуні. Пані Катря Шолтер вже другий рік є членкою РУШ. Середньої Єпархії.

Набутий широкий досвід в молодечій організації СУМК, в українській школі, у відділі Союзу Українок пані Шолтер використає для свого нового і ширшого обов'язку як голова Провінціяльної управи Союзу Українок в Саскачевані.

КАТРЯ ШОЛТЕР — новообрана голова пров. екзекутиви Союзу Українок в Саскачевані.

Вітаємо пані Катрю Шолтер на цім новім становищі та бажаємо їй багато успіхів

Ольга Гавриш — уступивша голова

Громадська і родинна хроніка

КОРОЛЕВА НА 1972 РІК
Ванкувер, Б. К.

Британська Колюмбія в цьому році святкує 100-річчя свого заснування і з цієї нагоди українці мали свої відзначення, приєднуючись до важливих подій цієї Провінції. Ванкуверська Парафія Пресвятої Трійці, маючи важне завдання, а це будову авдиторії, яка необхідна для дальшого існування і розвитку громади, улаштувала осінній базар з вибором королеви на Ювілейний рік. І ось, великою приємністю було те, що на контестанок були обрані молоді дівчатка: Моніка Чуйко, Христина Тхір і Ліліян Середа — учениці Української і Недільної школи, які з посвятою віднеслися до цієї справи. Королевою вийшла Моніка, а Христина і Ліліян — принцеси. Приємно було спостерігати дитячу повагу, з якою поставилися молоденькі кандидатки, до цієї небуденної справи в житті дівчаток, яка крім морального задоволення, принесла поважну суму грошей на будову. На місці буде подякувати родичам дівчаток, які наполегливо працювали і працюють для добра громади, беручи активну участь в громадських та шкільних ділянках парафії. Пані Е. Чуйко є головою Шкільного Комітету та членкою СУК, пан І. Тхір — довголітний господар при громаді, пан. Н. Середа — член церковного хору — всі вони свідомі і віданні працівники, які вирозуміло поставилися до цієї справи. Складаємо подяку королеві, принцесам, родичам та всім тим, що причинилися до цієї успішної оказії, а королеві та принцесам бажаємо успіху в науці.

К. Б.

ВШАНУВАЛИ СВОЇХ БАТЬКІВ
п-во М. і Ю. Материнів
Стейнер, Онт.

Дня 18-го жовтня 1971 р. зійшлися родина та гурток приятелів до дому п-ва Михайла і Юстини Материнів, щоб привітати їх з нагоди набуття нового дому.

Цією несподіванкою занялися були діти (доньки і син) пані Ю. Материн — Тринда.

П-во Материн дуже зраділи і були зворушені, коли побачили гурток приятелів і свою родину, що прибули із дальшої дороги з Торонта.

Моніка Чуйко, королева базару у Ванкувері.

Гарний і сманий обід приготовили пані Ольга Заверуха і пані Анна Пастушак — доньки пані Ю. Материн — Тринда. Зараз по смачнім обіді, син пані Ю. Материн — пан Никола Тридна щирими словами привітав своїх батьків і гостей з нагоди набуття нового дому. А тимбільше, що він зробив приємне враження серед гостей, що так щиро і гарно висловився про свою матір, та дав їй признання за добре і гарне виховання своїх дітей. І при тій нагоді вручено грошевий подарунок для батьків. Також щире привітання зложила дочка, пані Ольга Заверуха.

Слово п. Д. Кримка, який щиро привітав п-во Материнів від себе і від своєї дружини, та і при цьому згадав початки громадської праці, як разом працювали в громаді. Тут можна сказати, що пан Михайло Материн належить до тих перших піонерів, які пробивали першу стежку до заснування громади св. Володимира в Торонті, працю вони почали від 1926 року. Та впродовж довгих років пан М. Материн вложив багато корисного труду у громадській праці, також і працював при Народнім Домі. Тоді не легко було працювати, бо тоді часи були тяжкі.

Пан М. Материн є відомий заслужений діяч серед українців в Торонті. А пані Юстина Материн є довголітною членкою в відділі Союзу Українок ім. княгині Ольги при катедрі св. Володимира, Торонто, вона все щиро працювала у відділі до якогось часу, обоє є свідомі добрі батьки.

П-во Материни перебралися до (Stayner, Ont.) поселилися на новому місці, збудували собі хату недалеко коло озера аби на старші літа могли обоє собі спокійно прожити на свіжому повітрі.

З тої нагоди вся родина і приятелі бажаючи їм всього добра, доброго здоров'я, і на многих літ прожити в новому місті.

На заклик пана Д. Кримка провели збірку на Інститут св. Володимира, Торонто, і присутні склали 10.50 на Інститут.

З тої нагоди п-во М. і Ю. Материн зложили пожертву на „Промінь" 10.00.

Присутні провели свій час гарно і весело до пізної ночі. **Приятелька**

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО МИСТЕЦТВА

24-го жовтня ц. р. в 3-ій г. по пол. відбулася виставка вишивок, кераміки, різьби та показ модерної вишитої ноші. Виставку очолила голова культ-осв. ком. при відділі СУК ім. св. кн. Ольги при Катедрі св. Володимира у Торонті п. д-р Г. Янішевська.

Привітавши присутніх п. д-р Г. Янішевська попросила голову відділу п. М. Божик представити п. Мирославу Телеґу, голову Провінційної Екзекутиви на Східню Канаду, п. М. Божик розповіла про діяльність п. М. Телеги у проводі СУК та попросила до слова. Виставку відкрила п. М. Телега доповідю, у якій підкреслила заслуги СУК у поширюванні і збереженні українських мистецьких здобутків для наступних поколінь.

Доповідь про мистецтво, в ширшому його значенні, виголосила наша молода наукова сила п. Анна Троян, в якій проаналізувала усі напрямки українського мистецтва від найдавніших часів, застосування його в житті українського народу, його вплив на культурний розвиток та ідентичність. Особливу увагу звернула п. Анна Троян на ролю мистецтва у вихованні дітей і молоді, вбачаючи в цій ділянці праці також певне мистецтво.

Доповіді були дуже цікаві, повчаючі, на високому рівні, одначе сти-

лем своїм доступні для кожного слухача. Після доповідей відбувся показ сучасної, вишитої ноші, в якій брала участь, переважно, молодь, а саме: Леся Галбар, Леся Яхимець, Мирослава Іваницька, Наталка Рева, Даруся Дацишин, Галина Сидоренко, Василь Сидоренко і їх мама п. Катерина Сидоренко, Галя Звірховська, Анастасія Спендик, Надія Ключко, Раїса Ліщина, Дона Шиповик, Ліля Лисенко, Христина Бойко, Галя Боднарик, Тарас і Оксана Петренко.

Показ вишитої сучасної ноші захоплював своєю красою, випрацьованістю, стилем, кольорами та оригінальним розміщенням вишивок.

Під час показу ноші Христина Воробець виконувала на піяніно українські мельодії.

Коментаторкою була Марія Квас. Показ ноші організували М. Квас, Іванна Вахна, Анастасія Пасерб та К. Майнер. Ці ж пані удекорували сцену і гарними килимами накрили підмосток для модельок. Після показу мод. виш. наші голова Провінційного Музею СУК Іванна Вахна запросила присутніх оглянути музей. Перед програмою і після неї присутні оглядали виставку вишивок, кераміки та різьби на дереві. Цією ділянкою займалися М. Божик, І. Вахна, М. Квас, А. Пасерб та З. Плітас. Експонати принесли Анна Ключко-Франко, С. Яхимець, М. Квас, Д. Гетьманчук, М. Божик, В. Лавринюк, З. Плітас, Г. Янішевська, А. Пасерб, Ф. Галябар, І. Шиповик, О. Кемпа та І. Шумська-Мороз (кераміку).

Усі експонати захоплювали очі глядачів, були вони одні одних кращі. Різноманітність стібів у вишивках, як хрестики, полтавська гладь, старовинна київська гладь, мережки, вирізування, ришникові стіби, яворівка усе це творило картину незбагненої краси, картину мистецького духа нашого народу, картину любови до усього рідного. Не можна, одначе, не зупинитися над експонатами Анни Ключко-Франко, вони вражали своєю кількістю, багатством красок, старовинним стилем. Було багато обрусів, килимів, рушників, подушок, серветок виконаних ріжними стібами, мережками та вирізуванням, а понад усе те приковувала очі глядачів сорочка нашого Велетня духа Івана Франка вишита широкою полтавською мережкою.

Стефанія Якимець на свойому столі мала експонати, якими, на запрошення Льокальної Ради Жінок Канади, репрезентувала українське мистецтво в день святкування Об'єднаних націй 19-го жовтня ц. р. в Торонті.

Виставка закінчилася чайним прийняттям, яке очолила заступниця голови відділу п. Ніна Козій та надзвичайно гарно удекорувала головний стіл. Їжу поблагословив о. Митрат Д. Фотій. При чаєві допомогали А. Бельбас та Н. Конопуд. При касі були п. В. Лавринюк і добр. Ольга Вишиван. М. Квас подарувала на розігравку гарно вишиту пошивку.

На закінчення голова культ.-осв. ком. д-р Г. Янішевська подякувала усім паням, що так щиро попрацювали над влаштованням виставки українського нар. мистецтва.

Єлисавета Василів прес. реф.

СХОДИНИ ПРИСВЯЧЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНЦІ

16-го листопада ц. р. відділ ім. св. кн. Ольги при Катедрі св. Володимира у Торонті, останні культ.-осв. сходини в цьому році присвятив нашій великій поетці Лесі Українці.

Сходини розпочалися молитвою, яку на пропозицію голови культ.-осв. ком. д-р Г. Янішевської, прочитала добр. М. Фотій.

Зміст драматичної поеми „Бояриня" стисло опрацювала і виголосила п. К. Федорів (кор. секр.), 5-ту дію, за дієвих осіб, читали п. Н. Козій, п. К. Майнер і добр. Є. Василів. Д-р Г. Янішевська читала опис сцени. Під час дискусії, на тему др. поеми „Бояриня" п. М. Волосевич звернула увагу на ті політичні обставини, які існували в тому часі і які вплинули на створення Лесею Українкою др. поеми „Бояриня". Крім того п. М. Волосевич дуже цікаво і образно розповіла про постановку прем'єри „Лісова Пісня" Л. У. у Києві в 1918 р. в новоствореному театрі. Панна Тоня Горохович з наукового боку розглянула творчість Лесі Українки у всіх аспектах.

Спогадами, доповідями і читанням драми закінчив наш відділ ювілейний рік присвячений поетці Лесі Українці.

Друга частина сходин була присвячена 50-літтю відродження УАПЦ в Україні. Доповідь на цю тему виголосила добр. М. Фотій. Словом подяки д-р Г. Янішевська закінчилися сходини.

Єлисавета Василів, кор. сек.

40-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ П-ВА ІВАНА І АНАСТАСІЇ СЕРИЧ

Монтреал, Квебек

В неділю, 14-го лист. 1971 р. п-во Зенон і Євгенія Підвисоцькі (Євгенія — це дочка п-ва Ґеричів) запросили до свого дому сельчан та близьких ювілятам друзів на обід.

На вступі до хати гостей і родичів, дочка Євгенія майстерно відограла на бандурі дві мелодії „Вітаємо вас" та „На здоров'я вам". Пані Євгенія привезла бандуру з України, куди їздила минулого літа як туристка. Бандуру дістала в подарунок від родини, якої ніколи не бачила. На встрічу до вітальні гості відспівали „На многая літа". До обіду молитву провела маленька школярка Рідної Школи Собору Св. Софії — Маріянка, донечка Зенона і Євгенії Підвисоцьких.

Тост на здоров'я ювілятів піднесла пані А. Колісник, С. Байдак вручив ювілятам скромний подарунок від гостей та зробив заклик дару на пресу. Збірка принесла $28.20 — з того 18.00 на „Промінь", а 10.00 на „Вісник".

П-во Іван і Анастасія Ґеричі відомі як чільні члени Собори Св. Софії в Монтреалі, також належать до української зорганізованої спільноти. Пані Анастасія є членкою у відділі Союзу Українок ім. Доньки України, виховали вони дві донечки — Євгенію та Ірусю. Євгенія заміжня за Зеноном Підвисоцьким, а Іруся учителька в „Гай скул".

П-во Ґеричі обидвоє народжені в Україні, п. Ґерич приїхав до Канади 1928 року з села Доліби, Бобрецького повіту, тепер Львівська область. Пані Анастасія приїхала до Канади 1929 року з села Городниці, повіт Копичинці, Тернопільська обл. Пані Ґерич відвідала Україну 1970 року, а п. Ґерич з дочкою Євгенією 1971 року. Іруся — дочка сама їздила в Україну і побувала в багатьох містах.

П-во Ґеричі вінчались в Соборі Св. Софії. Чин вінчання, чин хресту Євгенії, Ірусі, внуків Степана і Маріянки довершив наш улюблений о. протоп. д-р Володимир Слюзар.

В імені дітей, сельчан та друзів бажаємо шановним ювілятам радости з дітей і внуків та в доброму діждати золотого ювілею.

С. Б.

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ В ЛАШІН

Відділ ім. Св. Княгині Ольги, в м. Лашін, Кв. — вшанував свою довголітню голову, улаштувавши їй несподіванку в день її ангола.

Дня 6-го листопада 1971-го року о годині 6.30 вечером у церкві Св. Юрія в присутності майже всіх членів громади і гостей з сусідніх парафій о. Настоятель Є. Чижів у сослуженні о. Ігоря Куташа відправив Молебень за здоров'я голови нашого відділу пані В. Демосюк.

Під гучний спів многоліття усі учасники зійшли до святочно прибраної парафіяльної залі, де членкині відділу приготовили смачну вечерю. Господарем вечора була голова культ. освітнього комітету пані Т. Клемба. Після того, як гості засіли за столи і о. Настоятель поблагословив страви, пані Т. Клемба привітала іменинницю в імені всіх присутніх і заквітчала її гарним корсажем. Гості піднесли тост за здоров'я іменинниці і її родини. Церковний хор вдруге відспівав гучне многоліття, а дочка п-ва Демосюків — Олена, привітала матір букетом троянд.

Слідували привіти: О. Ігоря Куташа, п. Романа Іринюка (хрещеника п-ва Демосюків), о. Настоятеля Є. Чижова. Пані Т. Клемба висловила пані Демосюк щиру подяку за віддану працю для відділу, та розповіла дещо про її винятково скромну особу. До відділу СУК пані Демосюк вступила 6-го травня 1953-го року. Була шість років скарбничкою, чотири роки головою культ. освітнього комітету, а оце уже п'ятий рік стоїть відважно при кермі відділу. Людина доброї волі і сталого характеру. Впродовж років виявила енергійність, охоту до праці, жертвенність. Одною з приємних прикмет її характеру є любов до організаційного життя; другою — такт і уміння осягнути мету жваво, не показавши поспіху. За її ініціятивою було зроблено багато корисної праці для добра відділу і церкви.

Під час вечері, пані В. Демосюк подякувала усім присутнім (і відсутнім) за несподіване й таке миле прийняття для неї. А одноразово висловила і свій подив — відносно того, що у нашій громаді (включно з її родиною) змогли зберегти секрет, бо ж вона була певна того, що йде на засідання культ. освітнього комітету, метою якого було обговорення програми Свята Книжки і Преси. — А тут несподіванка!

ВАСИЛИНА ДЕМОСЮК

Як і завжди, навзаїм пані голова щедро нам віддячила: даруючи при цій нагоді на місцеву церкву Св. Юрія $100.00 (сто дол.) і на наш відділ $25.00. Другим, ще більшим дарунком для нас було її щире нічуть не приховане вдоволення.

Секретарка — М. Т.

СВЯТО КНИЖКИ У ВЕРНОН

В неділю, 7-го лист. 1971 р. зараз по Богослуженню та по смачній перекусці в залі Греко-Православної церкви відбулася програма з нагоди Свята Книжки. В цім Святі більшістю брали участь учні рідної школи.

Програмою керувала заступниця голови пані О. Шумей. Відкриваючи свято, вона попросила до вступного слова Павліну Кіндрачук. Слідував вірш „Наші книжечки" — деклямував Лесь Шумей. Інструментальну точку на акордіоні виконав Тарас Микитюк — „Взяв би я бандуру" і „Ревуха", „Косарі" — цю пісню відспівали діти рідної школи.

Реферат на Свято Книжки прочитала пані Н. Микитюк. Метода навчання, яку провів о. О. Рибалка з двома учнями — Тарасом Микитюком і Василем Рибалкою. Гра на акордіонові — Тарас Микитюк — „Заграй ми цигане" і „Під черешнею". Сумківці відспівали „Взяв би я бандуру". Кінцеве слово виголосив о. О. Рибалка, який подякував учасникам програми і гостям, а зокрема молоді, яка так активно включилась у це свято. Імпрезу закінчено співом „О, Україно".

СВЯТО КНИЖКИ

7-го листопада ц. р. в 3-ій г. пополудні відділ ім. св. кн. Ольги при Катедрі св. Володимира у Торонті влаштував Свято Книжки, присвячене матері Лесі Українки — Олені Пчілці.

Вступне слово виголосила д-р Г. Янішевська:

„У місяці жовтні щорічно Союз Українок Канади відбуває свято КНИЖКИ, свято друкованого слова. Так як матеріяльна культура народів міряється кількістю ужитої води і мила, так духова культура народу міряється кількістю друкованого слова.

Українська духова культура вже у нашій давнині стояла дуже високо. Наші князі вже у X-XII сторіччях славилися своїми бібліотеками, а у середньовіччя наші манастирі були культурними осередками з великими збірками релігійних і наукових творів.

З часів відродження української літератури у минулому столітті у нашій клясичній літературі записані золотими літерами імена наших найбільших поетів, письменників і науковців: такі як Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка. Маємо багато визначних імен і в сучасній літературі. Треба лише їх книжки любити і читати.

Українська книжка для наших дітей і молоді, яка виростає серед чужого оточення, мусить їм замінити дух української землі, запахи свіжо-зораної ріллі, свіжо скошеної трави, спів солов'я та голос трембіти на карпатських полонинах.

Цьогорічне СВЯТО КНИЖКИ присвячуємо Олені Пчілці, матері нашої найвизначнішої поетки Лесі Українки, 100-річчя якої відзначаємо у цьому, 1971-му році. ОЛЕНА ПЧІЛКА була сама письменниця, редакторка і громадська діячка. Але головне шануємо її за те, що зуміла виховати своїх дітей і серед тяжких обставин вщепити в їх серця любов до України".

Про Олену Пчілку доповідала письменниця п. Ольга Мак, підкреслюючи заслуги Олени Пчілки як письменниці, редакторки, громадської діячки та безкомпромісової патріотки.

Письменницю Ольгу Мак представила присутнім д-р З. Плітас і прочитала її життепис.

Дуже цікаво розповіла про значення книжки в житті нашого народу,

згадавши також про талановитість його д-ка Марія Магас.

Музичні точки виконали Христина Воробець „Рігодон" В. Косенка і Василько Сидоренко, власної композиції, Сонату присвячену до 200 років з дня народження Бетговена і також власної композиції Вальс.

Вірш Л. У. „Сон" продеклямувала надзвичайно гарно з чуттям та гарною мовою Даруся Майнер. Вірш про книжку прочитала авторка Віра Ворскло.

Після офіційної частини присутні оглянули виставку книжок, що їх принесли: п. М. Божик, д-ка М. Фотій, п. К. Майнер, д-р З. Плітас, п-во Шевчуки, п. М. Волосевич і д-р Г. Янішевська. Сцену і портрет Олени Пчілки удекорували п. М. Квас і п. К. Майнер, пані Іванна Вахна і пані Катерина Федорів продавали книжки. Добр. О. Вишиван і пані Є. Спудерко доручена була каса вступу. На закінчення відбулося чайне прийняття. Їжу поблагословив о. митрат Д. Фотій

Найбільше радісним на Святі Книжки було спостерігати таланти наших наймолодших та їх бажання працювати для культурного піднесення українського суспільства. Щасти їм Боже у їх дальшій праці!

Є. Василів, прес.-реф.

БЛ. П. ОЛЬГА МАСЛЮК

Ділимося сумною вісткою з читачами „Променя", що 6-го грудня 1971 року відійшла у вічність бл. п. ОЛЬГА МИСЛЮК родом СЕРДЮК.

Народжена 27-го червня 1912 р. у містечку Вашківцях (над Черемошем) на Україні. Середню освіту здобула в Чернівцях, а вищу в Штуттгарті в Німеччині. Працювала в Штуттгарті фаховою хемісткою впродовж чотирьох років.

До Канади приїхала по другій світовій війні, вийшла замуж за Юрія Мислюка і замешкала в м. Лашін, Кв. По одруженню, відразу ж вписалася до відділу Союзу Українок і була активною членкою аж до виїзду в Ланкастер, Онт. Після виїзду п-во Мислюки й надалі залишилися парафіянами церкви Св. Юрія в Лашін, але покійна уже на брала участі у вирі громадського життя. Залишила у великому смутку: мужа Юрія, племінницю Ольгу Штихно з родиною тут в Канаді, а на Україні — три брати і три сестри.

Від церковної громади прощальне

Бл. п. ОЛЬГА СЕРДЮК-МИСЛЮК

слово бл. п. Ользі Мислюк виголосив настоятель Є. Чижів; від відділу Союзу — голова В. Демосюк. Поховали покійну з церкви Св. Юрія на парафіяльнім цвинтарі в Лашін, Кв. Після похорону, під час поминальної трапези муж покійної склав сердечну подяку: О. Є. Чижову за похоронні відправи, хористам за спів під час відправ, жіночому т-ву за приготування поминального обіду, а також за всі надіслані квіти й співчуття. Збірка на нев'янучий вінок принесла $54.25 (п'ятдесят чотири дол. і двадцять п'ять ц.). Усім жертводавцям щире спасибі, а покійній ОЛЬЗІ нехай земля прибраної батьківщини буде легкою.

Спи, дорога сестро, поки Бог не збудить, а пам'ять по Тобі хай буде вічною

Секретарка відділу ім. кн. Ольги —

М. Т.

БЛ. П. ОКСАНА ГУМЕНЮК
Торонто, Онт.

У четвер, 2 вересня 1971 р. по чотирорічній недузі упокоїлася в Бозі на 80 р. свого життя Оксана Гуменюк, дружина відомого громадського і церковного діяча Івана Гуменюка. Народилася в галицькому селі Кобиловолоки, Трембовельського повіту, в родині Федора і Анни Шкварків. Молодою дівчиною приїхала 1907 року в Канаду, до своєї сестри Садової, до міста Тандер Бей — тоді Форт Вілліям (осередок українського культурного життя по цей бік Вінніпегу).

До року одружилася з енергійним молодим Іваном Гуменюком. Одразу приходилось її привикати до громадського життя, в якому її чоловік брав активну участь у відомій в Канаді читальні „Просвіта". Дочекавшись гарних діточок, молода родина подбала, щоб їх діти навчалися в місцевій українській школі. А коли одне по одному підростали, треба було післати їх до вищої школи. Тож, 1924 р. переселилися до більшого міста Торонта. Днями батько занятий бізнесом, а вечорами на різних громадських сходинах, чи зборах. І так рік за роком, аж до сьогодні, а на маму спадав обов'язок пильнувати дому й родини. У цьому Оксана вивязалася якнайкраще, — дбайлива мама і поважна господиня дому свого.

У вівторок, 7 вересня вранці, тіло покійної було перевезено з похоронної каплиці Кардинала до катедри св. Володимира, де відбувся чин похорону і Заупокійна Служба Божа при співучасті катедральних отців, Д. Фотія, Ю. Ференсіва і колишнього пароха о. П. Самця. Дякував п. І. Радкевич. Головну доповідь виголосив митр. прот. о. Дмитро і висловив родині співчуття від катедральної громади.

Покійна залишила по собі засмученого чоловіка, три дочки, — Марію Василенко, Ольгу Симотюк і Стефанію Ковальську, синів адв. Володимира і д-ра Євгена, — усі подружені й мають свої родини. Рівнож оставила семеро дорослих уже внуків.

День був погідний і катедральний храм був заповнений родиною і численними приятелями. Довга валка авт супроводжала покійну на новий цвинтар Йорк у північній частині Торонта. Зі жалібним співом „Вічная Пам'ять" і з похиленими головами над могилою, учасники похорону віддали покійній останню прислугу і заслужену пошану.

Усі приявні були запрошені вернутися до катедральної залі на поминальну тризну. Членки жіночого т-ва княгині Ольги мали вже готовий обід. Господарем обіду був Василь Григоряк, котрий завжди добре орієнтується при подібних оказіях, чи то в м. Торонті, чи далеко поза Торонтом, він пам'ятає про невянучі китиці квітів на добрі цілі, чи то на

пресу, чи на наші виховні інституції.

Він попросив отців до молитви і благословення столів. По обіді були покликані до слова — Мих. Бундза, який від односельчан гарно схарактеризував родичів покійної Оксани, Томко Гуменюк зворушливими словами попрощав стрийну свою, пані Сакалюкова від Жін. Т-ва княгині Ольги, Петро Гуменюк із далекої Флориди, о. П. Самець від парафії св. Анни передав співчуття і подяку за княжий дар в сумі 600 дол., син Володимир від родини, Галя, учителька, від внуків любій бабці склала поклін. Вкінці п. Іван Гуменюк подякував усім тим добрим членкам Жін. Т-ва за гарно приготований обід і всім тим, що брали участь у похороні.

ЙОСИФ ЯРЕМКО
Бурліньгтон, Онтаріо

У неділю, 15 серпня 1971 року, після довгого хворування упокоївся в Бозі Йосиф Яремко.

Народився 24 січня 1887 року в родині Петра й Мокрини Яремко, в селі Спасів в сокальському повіті в Україні. Покійний був добрим учнем, закінчив народню школу в селі і середню в місті. Занимався пізніше господарством. Був Українським Січовим Стрільцем (УСС-ом).

1909 року виїжджає до Америки а в 1910 році переїжджає до Канади й оселюється на фармі біля містечка Арран в Саскачевані. Перше працював робітником а пізніше набув собі власну фарму.

19 лютого, 1926 року Йосиф Яремко одружується з Маланкою Гучак, яка жила в Пеллі, Саскачеван. Це подружжя Господь Бог поблагословив двома гарними дочками: Марусею та Наталею.

Покійний Йосиф зі своєю дружиною фармерували до 1952 року. Цього року, через своє слабе здоров'я, залишає фармерування і переїжджає до міста Реджайни і там зі своєю родиною живе до 1966 року. 1966 року переїжджає до міста „Бурліньгтон" Онтаріо, недалеко Гемилтону і з дружиною живуть у домі молодшої дочки і зятя Ернеста Бала. У домі своїх дітей, покійний закінчив своє земне життя.

Похорон відбувся у Бурліньгтоні, у вівторок, 17 серпня 1971 року. Похоронну Відправу відправив Митроф. Прот. В. Федак. Співав протодиякон М. Кривих. Після похорону відбувся поминальний обід в домі дочки й зятя в Бурліньгтоні.

Покійний був членом Собору Св. Володимира в Гемилтоні. Він був свідомим українцем та постійним читачем „Українського Голосу" від першого числа, яке вийшло 1910 року. Був добрим мужем своєї дружини і люблячим батьком і дідусем.

Оплакують покійного: дружина Маланка, дочка Маруся і зять Захацький в Реджайні, дочка Наталка і зять Ернест Бал і 4 внуків.

Замість квітів на могилу покійному, дружина, діти і приятелі склали на його пам'ять пожертви: На Собор Св. Володимира в Гемилтоні — $50, на „Український Голос" — 50, на „Вісник" — $25 і на „Промінь" — $25.

Спи, дорогий мужу, батьку і дідусю, нехай канадська земля, якій ти віддав багато труду, буде тобі легкою!

Приятель.

СОНЯЧНИЙ УДАР

Це наслідок надмірного перегрівання голови на сонці. Найчастіше зазнають його особи, які взагалі важко переносять спеку, люди із розладнаною нервовою системою, перевтомлені, ослаблені, з ендокринними захворюваннями, ожирілі. Швидше може статися удар у обжер і п'яниць, бо постійне переїдання і алкоголь сприяють підвищенню температури організму.

Спочатку болить і паморочиться голова, людину нудить, їй хочеться спати. Чим далі ці відчуття посилюються, її корчить, вона задихається, блює. Пульс частішає, дихання порівчасте, неглибоке. Обличчя червоніє і набрякає, його заливає липкий піт. У хворого темніє в очах, він непритомніє. Буває, надмірно розширившись, судини голови лопаються, настає крововилив у мозок.

Найголовніше тоді не розгубитися. Потерпілого відразу треба перенести у тінь або у кімнату, покласти, підмостивши під голову. Роздягніть його до пояса, обітріть холодною водою або загорність у мокре простирадло, на голову покладіть змочену хустку. Якщо людина знепритомніла, поки прийде лікар, робіть їй штучне дихання, давайте нюхати нашатир, поплескуйте по щоках вологою хусточкою. Коли вона опритомніє, напоїть холодною водою, дайте валеріанових крапель.

Щоб запобігти сонячним ударам, у спеку покривайте голову чимсь світлим, легким. Не зловживайте алкогольними напоями, пийте більше холодного.

М. Ящентюк,
кандидат медичних наук

НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ

Ви можете набути в нас збірник пісень на слова Лесі Українки, ювілейне видання Союзу Українок Канади. Пісні зібрали й упорядкували: Петро Пауш і Анна Ференсів (добр.).

Збірник містить ноти на 27 пісень. Музика різних композиторів: С. Рудича, Ю. Іщенка, С. Яременка, Я. Степового, О. Колісниченка, В. Кирейка, Ю. Рожавської, Д. Січинського, М. Дремлюги, М. Жербіна, А. Лазаренка, Т. Сидоренко-Малюкова, М. Лисенка, К. Стеценка, Г. Гембери, І. Білогруда, Г. Майбороди .Біографічний нарис про поетку — Л. Хорош-Ґрегорі. Мистецьке оформлення — Дарія Бродгед.

Видано на дорогім папері, в полотняній синій обкладинці. Стор. 112, Ціна $10.00.

Замовлення посилати:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
№ 2—10168 - 100 St.
Edmonton 15, Alta.

РІДНІ ШКОЛИ, УЧИТЕЛІ

Проєкт програм навчання і виховання для кляс 8—12 Рідних Шкіл, циклостилеве видання КВОР, формат — чвірка, ст. 43. Ціна $2.00.

Можна набути в Торонті в книгарнях Арка і Плай. або можна замовляти:

Koord. Oseredok Schkilnych Rad,
101 Givins Street,
Toronto 145, Ont.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВІДДІЛ ГАННИ БАРВІНОК
Монтреаль, Квебек

Річні збори відбулися в грудні 1971 р. в залі Собору Св. Софії. Предсідницею була почесна членка пані М. Нєма, секретарювала М. Ланяк. Звіти з діяльности здавали членки заряду За цей рік відбулося 13 регулярних зборів і одні надзвичайні. Членки заслухали відчит про життя українців в Південній Америці — інж. М. Світухи, та переслали $40.00 потребуючим родинам в Бразилії. Ходили колядувати на Собор Св. Софії і передали $59.00. Організували чай з показом музейних строїв на започаткування кампанії музейної фундації і передали $172.40. Організували лекції писання писанок для молоді і старших. Влаштували виставку мистецьких експонатів та писання писанок. Частину експонатів вислали до музеїв в Торонті і Саскатун. Також дарували до музею в Торонто пам'яткові старі експонати — льняну сорочку, фіранки, рукав сорочки, вишиваний рушник, „кожушина" — ткань полотна. Брали участь в святкуванні 100-ліття Лесі Українки та 50-ліття Українського Вільного Університету в Мюнхені, разом з усіми жіночими організаціями Монтреалю.

У Великодний час подавали обід — свячене для громади Собору Св. Софії та організували молодь до цікавої програми. Робили випродаж печива і української кераміки. Організували показ моди з участю молоді і передали на Собор Св. Софії $73.92. Брали участь в базарі в користь Собору і передали $57.35.

Висилали делеґаток на: Окружний з'їзд в Сарнії, Головний Всенадійський З'їзд СУС в Саскатуні, Унапрямлюючу Конференцію Східньої Канади про „Збереження та розвиток української культури в Канаді — організованої орг. КУК, яка відбулась в Оттаві, Провінційний З'їзд СУС Східньої Канади, що відбувся в Торонті. Репрезентували відділ на сходинах Міжнорадньої Жіночої Ради, на храмових святах, та ювілейних святкувань Церкви. Подавали описи до „Софіївських Дзвонів", „Українського Голосу" та „Променя". З добровільної праці: збирали речі для Червоного хреста та дали $10.00 на поборювання недуги рака.

Заряд відділу на 1972 рік: голова — Галя Михальчук, заступниця — Маруся Жетинська, секретарка — Женя Шкурат, фінансова секр. — Алас Поврозник, касирка — Стефа Ваверчак, добродійна праця — пані М. Нєма, пані Мединська. Контрольна комісія: М. Драґан, Мединська, Ваверчак.

Подала — Галя Михальчук

ВІДДІЛ ІМ. О. БАСАРАБОВОЇ
Гефорд, Саск.

В 1971 році наш відділ мав 52 членки; з них 20 почесних. Впродовж року ми мали 7 звичайних місячних зборів.

Діяльність: Відділ улаштував свято Св. Миколая, на якім ми роздали дітям подарунки. Під час Різдвяних свят членки їздили колядувати. В лютому ми улаштували роковини нашої патронки Ольги Басарабової. Членки опікуються недільною школою, в якій навчають пані: Олеся Михайлюк і Савеля Ощипок та п. Роман Ткачук. Господарська та інша праця відділу, яку наші членки виконували впродовж року. Членки улаштували Весняний чай і продаж Великодного печива та писанок; пасочку і писанку давали до шпиталю.

Членки відділу улаштували пікнік для учнів недільної школи, приготовили обід під час 40-літнього ювілею СУМК, обід на храм нашої громади під час Зелених свят. Членки приготовляли похоронні і поминальні обіди, та перекуски. Відділ передплачує „Промінь" і „Укр. Голос" до шпиталю у Гефорді. Добродійний комітет відвідував хворих у шпиталі, висилав картки з побажаннями та квіти хворим. Провели збірку на сліпих де було зібрано $124.50.

Відділ вислав делеґатку на з'їзд, зложили ми вінок на День Поляглих, жертвували на Інститут Петра Могили і журнал „Промінь" та оселю Зелений Гай у Вакав. В листопаді відсвяткували обідом і програмою 20-ліття митрополії Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Фінансовий звіт: у касі з 1970 року осталоск $1,753.31, приходи 1971 р. — $2,004.42, розходи — $1,356.32, в касі осталось — $2,401.41.

Заряд відділу на 1972 рік: голова — Параска Барабаш, 1 заст. голови — Михайліна Симчич, 2-га заст. голови — Савеля Гарах, секретарка — Стефанія Гавриш, заст. секретарки — Марія Калин, касирка — Ліда Ланська. Контрольна комісія — Савеля Гарах, Ольга Сметанюк, Анна Яківчук.

Материнський комітет — Марія Карплюк, Анеля Вережак, Євгенія Боклащук, Єлисавета Никіфорук, Стефанія Гавриш, Олеся Михайлюк. Референтка журнала „Промінь" — Анна Ткачук. Добродійний комітет — Марія Возьна і Параска Гарбуз. Господині — Марія Карплюк, Доця Білик, Анна Калин, Настя Гарбуз, Катерина Бабчук, Анна М. Симчич, Франя Медвідь, Анеля Вережак, Параня Сулятицька.

Марія Калин, секр.

ВІДДІЛ ІМ. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ
Мазепа, Саск.

Річні збори відділу відбулися 3-го листопада, 1971 року в домі пані Адріяни Ягольницької в присутности 20 членок.

Збори відкрила голова Адріяна Ягольницька молитвою; хвилинкою мовчанки вшановано пам'ять померлих членок та впавших вояків, в яких ми втратили рідних. Голова на зборах виконувала обов'язок предсідниці; секретаркою була Ольга Маковська.

Звіти з діяльности відділу здавали: фінансів — Мілька Киба, контрольної комісії — Катерина Маковська, господинь — Дора Маковська, програмового комітету — Марлін Король, від окружної ради — Дора Маковська, секретарка — Ольга Маковська.

У своїм слові голова відділу Адріяна Ягольницька зложила подяку членкиням заряду, комітетам, старшим і молодшим членкам за їх участь в праці та виконанні своїх обов'язків.

Впродовж року відділ мав 11 місячних зборів, свята — роковини Т. Шевченка, чай на День Матері і День Подяки. Відділ сповнив свій бюджет до централі та зложив жертви на добродійні цілі: недугу рака, Різдвяні значки, Великодні значки, недорозвинених дітей, „марч оф даймс". Членки відвідували хворих і немічних в пансіоні для старших і хворих громадян і в шпиталі, посилали квіти, картки побажання, одній членці вручили дарунок.

Членкині відділу приготовили і видали храмовий обід на Зелені Свята, осінню вечерю, мали продаж печива і бінго. Членки виконували різні обо-

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Налисники з картопляною начинкою

Дуже добрі зі сметаною. Можуть заступити вареники на скору потребу. З нижче поданого припису буде 6 до 7 налисників. Для більшої родини можна припис збільшити. У приписі є вода і молоко. Воду додається для того, щоб налисники були ніжніші, але це необов'язково і можна вживати тільки молоко, як хто бажає. Начинку до налисників приготовити так, як до вареників. Зварити картоплю, пом'яти, посолити до смаку, заправити підсмаженою в маслі цибулькою і додати трохи сира.

2 яйця, ½ горнятка молока, 2 ложки води, ½ горнятка пересіяної муки, ¼ ложечки солі.

Убити яйця, додати молоко і воду, домішати решту складників і добре вбити. Помастити маслом маленьку пательну 6(цалеву) і загріти добре. Влити кілька ложок тіста, приблизно три, схилити пательну сюди туди, щоб тісто розлилося і покрило спід тонкою верствою. Коли підпечеться зі споду, обернути на другий бік. Щоб налисники були ніжні, то радять їх не обертати, тільки підпекти з одного боку, але це справа особистого смаку. Вибрати спечений налисник на тарілку і далі так само поступати, аж усе тісто зужиється. Наложити картопляної начинки на налисник і звинути. Укладати начинені налисники у вимащену маслом посуду, найкраще „кесерол", залити густою сметанкою, накрити і дати до мірної печі, на 25 хвилин. Подавати гарячі з кислою сметаною.

Налисники теж добрі з іншими начинками, як кому до смаку. Може бути сир з яйцями і кропом та зеленою цибулею, підсмажені гриби, капуста тощо. Такі налисники подається як одну з головних страв. Можна теж приготовляти налисники з солодкими начинками — солодкий сир, свіжі або варені овочі. Солодкі налисники подається на десерт.

ГОРІХОВИЙ ТОРТ

8 яєць, відділених
1 горнятко мілкого мучкового цукру (айсінґ або фрут)
½ фунта мелених волоських горіхів
3 ложки тертої булки, пересіяної
1 ложка цитринового соку
1 ложечка тертої цитринової шкірки
Кілька зерен соли

Жовтки вбити з цукром на пухку масу. Домішати дрібно змелені горіхи (перед меленням просушити горіхи в печі і легко зарумянити, будуть смачніші) і дати решту складників. Білки вбити на тугу піну і легко завинути в масу. Дати масу до двох або трьох круглих форм, вистелених восковим папером і вимащених мяким маслом. Пекти в мірно гарячій печі (350 ст. Ф.) пів години. Коли торт відстає від берегів форми і середина торта на дотик пальцем не здушується, торт готовий. Уважно вийняти з печі і лишити в формі до вихолодження. Виложити вихолоджений торт на тарілку і зняти папір. Переложити торт кавовою або горіховою масою, а верх і боки полюкрувати.

Кавова маса до торта

½ горнятка молока
2 ложки муки
2 жовтки
2 ложки міцної чорної кави
½ горнятка цукру
½ горнятка масла

Розправити в молоці цукор і заварити на вільнім вогні, мішаючи ввесь час. Зняти з вогню, трохи прохолодити і дати жовтки і каву. Добре разом вбити на гладку масу. Утерти цукор з маслом, додати до маси і добре вбити. Дати до холодільника на кілька годин, щоб маса добре застигла і згусла. До маси можна теж дати мелені горіхи, як хто бажає.

Горіхова маса до торта

1 горнятко дрібно мелених волоських горіхів
½ горнятка мучкового цукру (айсінґ)
Кілька ложок сметани (стільки, щоб сполучити складники в одну суцільну масу)

Змішати все разом і добре вимішати. Дати на торт тонесеньку верству кисловатої мармеляди або галярети (джелі), а на верх горіхову масу.

ВСЯКА ВСЯЧИНА

* Кілька краплин цитринового соку допоможуть вичистити лезо ножа (накапати і відразу ж стерти), вивести пляму від іржі, чаю, чорнила, почистити шкіряну сумку.

* Плями від кави і какао зійдуть, якщо випрати тканину в теплій солоній воді.

* Залиснілі місця на одягу протирайте сіллю, чистіть бензином, нашатирним спиртом чи міцним настоєм чаю. Потім одяг треба відпарити.

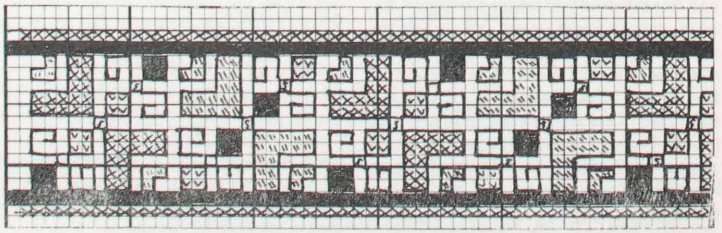

" — ясночервона — 304 DMC нитки
× — вишнева — 902
v — зелена — 470
s — лілійова — 552
■ — жовта — 741
Контури чорні.

Філія Музею у Східній Канаді

в'язки при церкві, жертвували на оселю Тризуб коло Кристал Лейку та інші пожертви.

Заряд відділу на 1972 рік: голова — Аріяна Ягольницька, заступниця голови — Катерина Король. секретарка — Ольга Маковська, заст. секретарки — Іванна Завісляк, фінанс. секретарка — Мілька Киба, касирка — Аделя Ойстрик, Контрольна комісія — Катерина Маковська, Марія Снятинська, господині — Дора Маковська, Вікторія Король, Ліна Король. Програмовий комітет — Іванна Завісляк, Марія Снятинська, Катерина Ягольницька, Марлін Король. Представниці до окружної ради — Дора Маковська, Адріяна Ягольницька, Катерина Король. Рферентка журнала „Промінь" — Катерина Корній.

Членки відділу бажають нашому журналові та його редакції найкращих успіхів. **Ольга Маковська, секр.**

УХВАЛИ ПРОВІНЦІЙНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК В МАНІТОБІ

1. У 25-ліття Колегії Св. Андрея у Вінніпегу, зібрані на цім провінційнім з'їзді Союзу Українок в Манітобі, його делегатки і гості прилучуються до всіх тих привітань і побажань, що їх висловили члени складових організацій СУС та поодинокі члени Колегії Св. Андрея; зокрема висловлюємо нашу шану і оцінку заслуг первісному її ініціяторові, організаторові і бувшому принципалові, Впреп. о. д-рові С. В. Савчукові та сьогоднішній дирекції і всім її членам.

2. Учасниці провінційного з'їзду Союзу Українок в Манітобі, заслухавши цінної доповіді Впреп. о. Прот. Сергія Кіцюка, голови Ради Української Школи, про українську рідну школу, її важливу функцію в житті української спільноти та про діяльність Ради Української Школи при Консисторії УГПЦ, як керівної установи, схвалюють заходи в організаційній роботі РУШ та поручують відділам у Манітобі надалі піддержувати працю в рідних школах на місцях та складати пожертви на Рідношкільну Фундацію ім. Василя Сарчука.

3. Прилучуючись до ухвал крайового з'їзду Союзу Українок Канади в справі Музейної Фундації та її важливої функції у зберіганні народнього мистецтва та інших цінностей українського народу, цей з'їзд в Манітобі схвалює і оцінює проведений проект вишивок у Манітобі з ціллю фінансової піддержки Музейної Фундації, з чого $1000.00 переслано на Музейну Фундацію в Саскатуні.

4. Цей провінц. з'їзд Союзу Українок, застановляючись над потребами зросту членства нашої організації, особливо над способами вербування членок з молодих жінок і провівши панельну дискусію, постановляє проводити найбільш приступними і можливими способами кампанію за приєднуванням молодих жінок до організації Союзу Українок Канади.

Для поглиблювання знання серед членок Союзу про культурні цінности нашого народу, учасниці цього з'їзду в Манітобі вважають, що одним з таких засобів є література в українській мові, отже постановляє, щоб творити по відділах Читацькі Гуртки, випрацювати для них цікаву програму, рекомендувати їм відповідні для читання твори. Таку працю з'їзд рекомендує проводити в життя в порозумінні з центральним проводом, а зокрема з його освітною референткою.

Учасниці цього провінційного з'їзду у Манітобі, застановляючись над надходячим золотим ювілеєм — 50-ліття Союзу Українок Канади, яке припадає в 1976 році, рекомендують центральній управі Союзу Українок в Едмонтоні робити підготовку до опрацювання і видання історії нашої організації за останніх 25 років, як доповнення до історії, яка була видана 1952 року з нагоди 25-ліття.

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Торонто, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. А. Бельбас переслала святочне привітання і $74.70 на передплати.

Ванкувер, Б. К. — Відділ ім. Л. Українки, реф. П. Клюкевич переслала на нев'янучий вінок, $35.00 святочні привітання, $125.00 на передплати.

Ту Гилс, Алта. — Відділ ім. Л. Українки, реф. К. Паламарук — $65.00 на відновлені передплати.

Норт Бетлфорд, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. М. Гарасимів, $15.00 на привітання, $20.00 на передплати.

Йорктон, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. П. Семенюк, $15.00 на привітання, $20.00 на передплати.

Кемсек, Саск. — Відділ ім. С. Русової, М. Ковалишин, $15.00 на передплати.

Виндзор, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. І. Римар, $30.00 передплати, $55.00 на привітання.

Мензі, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, Р. Пелешок, $55.00 на передплати.

Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, М. Білоус доручила $10.00 на передплати, $200.00 на святочні привітання.

Канора, Саск. — Відділ ім. М. Маркович, $54.68 на передплати.

Геффорд, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової, А. Ткачук, $85.00 на передплати.

Ватсон, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, М. Кінащук, $15.00 на передплати.

Мічам, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, Р. Томащук, привітання і $25.00 на передплати.

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, М. Пелепяк святочне привітання і $35.00 на передплати.

Вегревил, Алта. — Відділ ім. Княгині Ольги, О. Мельничук, $35.00 на передплати.

Вінніпег, Ман. — Відділ ім. Л. Українки при катедрі Пресв. Тройці $210.00 святочні привітання. А. Воробець, реф. журнала $20.00 на передплати.

Саскатун, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. М. Гарбус переслала $60.00 на передплати, $105.00 святочні привітання і жертву відділу на пресовий фонд $100.00

Лашін, Кве. — Відділ ім. Княгині Ольги, М. Тихонова $14.00 на кліше, на пресовий фонд журнала 40.25

Виндзор, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, д-ка Н. Метулинська $15.00 привітання, з нагоди 100-річчя Л. Українки прес фонд 35.00

Лондон, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, культ.-осв. реф. д-ка К. Дебрин з мистецького вечора переслала 25.00

Ст. Кетеринс, Онт. — о. Ф. Легенюк переслав збірку з ювілею 20.00

Торонто, Онт. — З нагоди 25-літнього ювілею подружжя п-ва Божиків, І. Довгаль переслав із збірки 20.00

Ла Сал, Кве. — З нагоди 40-ліття подружжя п-ва Івана і Анастасії Ґерич, С. Байдак переслав збірку 18.00

Сарнія, Онт. — Відділ ім. Доньки України, голова Т. Новосад переслала на кліше $8.00, на пресовий фонд 17.00

Лондон, Онт. — З нагоди 25-літнього ювілею подружжя п-ва П. і Г. Володченків о. Н. Дебрин переслав 15.00

Вернон, Б. К. — Відділ ім. Княгині Ольги, М. Попович на привітання $15.00, на пресовий фонд 10.00

Смокі Лейк, Алта. — Відділ ім. О. Кобилянської, М. Рацой переслала 10.00

Монтреал, Кве. — Відділ ім. Ганни Барвінок, Г. Михальчук переслаа із збірки на річни зборах 10.00

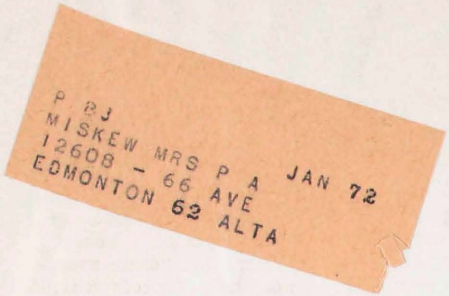

Реджайна, Саск. — Відділ ім. Доньки України, реф. Н. Зенчишин переслала привітання, на нев'янучий вінок і на передплати $60.00. Марія Корпан з нагоди свята книжки переслала жертву відділу на прес. фонд 10.00

Фовм Лейк, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, В. Гаррас переслала 5.00

Торсбі, Алта. — Відділ ім. О. Басарабової М. Світлик переслала 5.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Пані: Анастасія Григорчук — Етелберт, Ман. прислала коляду $25.00
С. Цимбал — Торонто, Онт. 10.00
Олена Хрущ — Торонто, Онт. 10.00
п-во М. і Ю. Материн — Торонто, Онт. 10.00
Галина Федак — Бебилон, Н. Йорк 10.00
Л. Килимник — Торонто, Онт. 6.00
Домна Чибиряк — Мус Джо, Саск. 5.00
Іванна Іваночко — Виндзор, Онт. 5.00
Анна Євчук — Давнсвю, Онт. 5.00
Ольга Семенюк — Емесбург, Онт. 5.00
Наталка Войновська — Ньюарк, Н. Дж. 5.00
Т. Клим — Едмонтон, Алта 5.00
Галина Онуфрійчук — Вінніпеґ, Ман. 5.00
А. Байдала — Веґревил, Алта. 5.00
С. Степанюк — Лондон, Онт. 5.00
М. Квасниця — Давнсвю, Онт. 5.00
Софія Кушнірук — Винярд, Саск. 5.00
М. Андрейчук — Реджайна, Саск., з нагоди одержання грамоти за приналежність та працю в Союзі Українок Канади зложила жертву на пресовий фонд журнала 5.00
Марія Корній — Виндзор, Онт. 5.00
Д. Снігурович — Вінніпеґ, Ман. 4.00
А. Чуйко — Бирнабі, Б. К. 3.00

По $2.00 зложили пані: Д. Ленко — Канора, Саск.; Марія Чудяк Канора, Саск. у пам'ять мужа й сина; О. Сабара — Вінніпеґ, Ман.; Маруся Гнатюк — Виндзор, Онт.; Една Павлик — Торонто, Онт.; М. Бурак — Бімзвил, Онт.; П. Карман — Торонто, Онт.; Галя Юськів, Онт.; А. Демитрак — Монтреал, Кве.; Марія Березюк — Айтуна, Саск.; Т. Гусак — Давфин, Ман.

По $1.00 зложили пані: К. Редкевич — Монтреал; М. Матвійчук — Брендон, Ман.; Н. Демчук — Сенді Лейк, Ман.; Л. Храпко — Ізлингтон, Онт.; Анна Гузій — Вінніпеґ, Ман.; М. Король — Кемсек, Саск.; Т. Тимчишин — Бирнабі, Б. К.; Н. Дубилко й Л. Мельник — Торонто, Онт.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Пані: Леся Івасюк — Едмонтон, Алта. 1
Л. Феняк — Едмонтон, Алта. 1
Іванна Римар — Виндзор, Онт. 1
Галина Дмитрів — Лос Енджелис, Каліф. 1
Семенюк — Йорктон, Саск. 1
Л. Килимник — Торонто, Онт. 1
Марта Острижнюк — Вінніпеґ, Ман. 1
А. Бельбас — Торонто, Онт. 1
Анна Горбай — Роблин, Ман. 1
Анна Стусик — Канора, Саск. 1
П. Копан — Інсингер, Саск. 1
М. Климишин — Мічам, Саск. 1
Една Павлик — Торонто, Онт. 1
Соня Пелех — Вінніпеґ, Ман. 1
Галя Багрій — Саскатун, Саск. 1
М. Гинюк — Едмонтон, Алта. 1
Розалія Томащук — Мічам, Саск. 1
пан Г. Бойчук — Росборн, Ман. 1

ЗГОЛОСИЛИСЯ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ЗА ЖУРНАЛОМ

Юлія Дяків — Кадворт, Саск., Н. Тесарська — Вайта, Ман.

Усім працівникам в користь журнала й всім жертводавцям висловлюємо щиру подяку.

ЖУРНАЛ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

СУМКІВЕЦЬ

Батьки і матері — подбайте, щоб ваші доростаючі діти були передплатниками цього журнала. Це для них він редагується і друкується. Поручіть його своїм знайомим. „Сумківець" заслуговує вашої піддержки й уваги.

Журнал „Сумківець" виходить що три місяці. Містить матеріяли спеціяльно для української молоді. Передплата $2.00 на рік.

Замовлення посилати на адресу:
SUMKIVETS'
1240 Temperance Street
Saskatoon, Sask.

ЩОЙНО ВИЙШЛА З ДРУКУ ЦІННА ПРАЦЯ ПРОФ. Д-Р Н. ПОЛОНСЬКОЇ-ВАСИЛЕНКО

„ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ"

Цікава змістом, цінна історичним минулим, в якім насвітлено найбільш видатні постаті українських жінок дала нам авторка працю, а зокрема в 1000-ліття смерти Великої Української Княгині Ольги, якій присвячено поважну частину в розділі книжок доби. Головні розділи книжки:

Жінки княжої доби
Українські жінки Литовсько-Польської доби
Жінки доби Гетьманщини
Українські жінки XIX—XX ст.

Книжка дуже гарно видана, на дорогім папері, багато ілюстрована в мистецькій полотняній оправі. Стор. 160. **Ціна .. $6.00**
Замовляти в Союзі Українок Канади на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
№ 2—10168—100th St.
Edmonton 15, Alberta